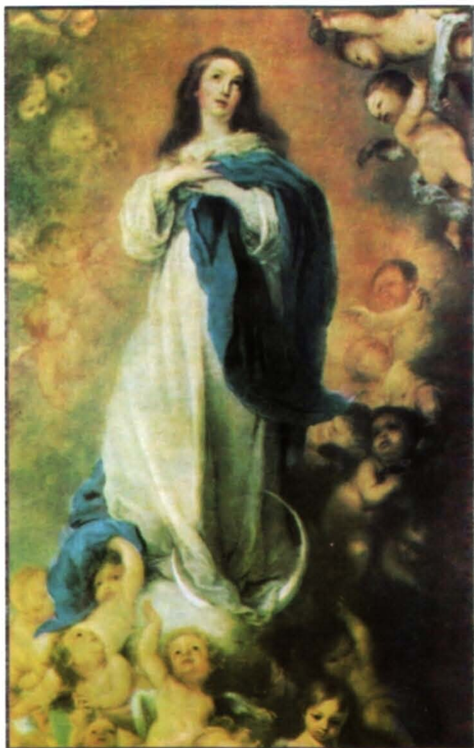

APOSTOLATSKI CENTAR **"SAV-TVOJ"**

Slave Marijine br. 2

SV. ALFONS MARIJA LIGUORI
NAUČITELJ CRKVE

ZDRAVO KRALJICE

II DIO

Zdravo Marijo,
Zlatna
Kraljice mira,
prepuna sjaja
Zvijezdo što kroz tminu vodi
život moj.
Sav se danas predajem Tebi,
Krasna,
Majko moja i Majko
Krista Kralja
Da uvijek budem Njegov i uvijek
Sav-Tvoj.

Nakladnički niz: **“Marijine slave” br. 2**

Naslov: **“Zdravo Kraljice” - II dio,**
sv. Alfons M. Liguori, crkveni naučitelj

Naslov izvornika: ***Le glorie di Maria*** u
Opere ascetiche III, Torino, 1845. god.

Tiskano s Crkvenim dopuštenjem zagrebačke
nadbiskupije br. 3181. od 8. svibnja 1924. god.

Prijevod: dr. Josip Lang, biskup

Priredio: p. Miljenko Sušac s.m.m.- misionar montfortanac

Priprema i tisak: Apostolatski centar “SAV TVOJ”
Porečka 62, Zagreb

Naklada: 1 000 primjeraka

ISBN 953 - 6471 - 62 - 0

Narudžbe na adresu:
Apostolatski centar “SAV TVOJ”
Porečka 62
10 000 Zagreb
Tel/fax: 01/ 23 70 332
Tel: 01/ 23 71 822

MARIJINE SLAVE
br. 2

sv. ALFONS M. LIGUORI

Zdravo Kraljice
II dio

Zagreb, 2004.

1. K tebi vapijemo prognani sinovi Evini

1.1. Koliko je Bl. Dj. Marija spremna pomoći onome koji je zaziva

Bijednih li nas, koji lutamo ovom suznom dolinom, prognani iz naše domovine plačući jer nas biju tolike nevolje na tijelu i na duši, a to zato jer smo djeca nesretne Eve pa stoga okaljani istim njezinim grijehom i osuđeni smo na istu kaznu. Ali blago onomu, koji se u tim nevoljama često obraća Tješiteljici svijeta, utočištu nevoljnih, uzvišenoj Majci Božjoj, te je pobožno zaziva i Njoj se moli! *Blago čovjeku, koji me sluša stražareći na vratima mojim svaki dan.* Blago onomu, kaže Bl. Dj. Marija, koji sluša moje savjete i ne prestaje boraviti bez prekida kod vrata milosrđa mojega, zazivajući moj zagovor i pomoć moju.

Sv. majka Crkva uči nas, djecu svoju, kolikom se pomnjom i pouzdanjem trebamo neprestano utjecati ovoj našoj ljubeznoj Zaštitnici, naredivši, da je štujemo na posve osobiti način: da se kroz godinu slave tolike svetkovine Njoj na čast, da u tjednu jedan dan, subota, bude osobito posvećen štovanju Bl. Djevice, da je dnevno svi svećenici i redovnici u ime svoje i svega kršćanskoga naroda zazivaju, da je u danu svi vjernici po tri puta na glas zvona pozdrave. Da se to razumije, dovoljno bi bilo samo promotriti, kako sv. Crkva uvijek želi da se u svim javnim nevoljama utječemo božanskoj Majci: devetnicama, molitvama, ophodima i pohađajući njezine crkve i slike njezine.

Bl. Dj. Marija traži od nas, da je uvijek zazivamo i molimo, ne kao da Ona prosjači od nas ove poklone i počasti, koji su veoma neznatni i sićušni, ako se usporede s njezinim zaslugama, već da poraste naše pouzdanje i pobožnost prema Njoj pa da nam uzmogne više pomoći i utješiti nas. *Ona takve traži,* kaže sv. Bonaventura, *koji dolaze k Njoj pobožno i s poštovanjem; njih ljubi, njeguje i za djecu prima.* Isti sv. Bonaventura kaže, da je pralik Marijin bila žena Rut, čije ime na našem jeziku znači: gledati i žuriti; jer, kad Bl. Dj. Marija opazi naše bijede, žuri, da nam pomogne svojim milosrđem.

K tomu pridodaje Novarino, da Bl. Dj. Marija ne zna oklijevati iz želje da nam učini dobro; i budući da Ona nije škrta čuvarica svojih

milosti, kao Majka milosrđa ne može se suzdržati, a da ne izlije odmah, na svoje službenike bogatstvo svoje darežljivosti. O! kako je spremna ova dobra Majka, da pomogne onome, koji je zazove: *Dvije su ti dojke kao dva blizanca laneta, koji pasu među ljiljanima.* Rikard od sv. Lovrinca tumači ovaj redak i kaže, da su prsa Bl. Djevice Marije brza da dadu mlijeka milosrđa onomu, koji je prosi, kao što su brzi srndaći.

Uvjerava nas spomenuti pisac, da se milosrđe Marijino rasprostire na svakoga, koji je prosi, mada i ne bi molio ništa drugo nego samo Zdravo Marijo. Stoga svjedoči Novarino, da Bl. Dj. Marija ne samo trči, nego leti da pomogne onome, koji je zaziva. Ona, kaže pisac, iskazujući milosrđe čini, kako to čini Bog.

Kao što Gospodin odmah pomaže onima, koji ga mole za pomoć, jer vjerno pazi na obećanje, koje nam je dao: *Tražite i dobit ćete;* tako je i Marija, kad je zazivaju, odmah spremna, da pritekne u pomoć onomu, koji je prosi. *Krilima se služi Bog, da svojima pomogne, odmah doleti, i Djevica uzima krila da doleti nama u pomoć.*

Tako se tumači da je ona žena u Otkrivenju Ivanovu, za koju se kaže, da su joj dana dva krila orla velikoga da leti u pustinju: *I ženi bijahu dana dva krila orla velikoga, da odleti u pustinju.* Ribeira tumači, da ova krila znače ljubav, kojom se Marija uvijek uzdizala k Bogu: *Ima krila orlova, jer leti ljubavlju k Bogu.* Ali bl. Amadeo kaže, da ova krila orlova znače brzinu, kojom Marija, natkrilivši brzinu serafina, hrli uvijek u pomoć svojoj djeci: *Letom veoma brzim, kojim; nadvisuje let serafina, svojima svagdje kao majka pritječe u pomoć.*

Stoga čitamo u Evanđelju sv. Luke, da Bl. Dj. Marija, kada je išla pohoditi sv. Elizabetu i njenu obitelj obasuti milostima, nije bila spora, već je čitavim putem žurila: *Marija ustavši otiđe žurno gore u grad Judin.* A ne čitamo, da je to učinila na povratku. Marija je spremnija pomoći svojim štovateljima, kaže Rikard od sv. Lovrinca, negoli svi drugi sveci Božji. Bl. Djevica vruće želi svakoga utješiti, i čim opazi, da je tko zaziva, odmah ljupko prima njegove prošnje i pomaže mu. *Sve tješi,* kaže Blosije, *i tek zazvana, odmah dolazi pomoći.*

S pravom dakle naziva sv. Bonaventura Mariju spasenjem: *O spasenje onih, koji Tebe zazivaju!* Time hoće reći, želi li tko da se spasi, dosta

je da zaziva božansku Majku, koja je kako kaže Rikard od sv. Lovrinca, uvijek pripravna pomoći onomu koji je moli: *Naći ćeš je uvijek pripravnu, da pomogne;* jer kaže Bernardin da Busto: *Više Ona želi dobra učiniti negoli ga ti želiš primiti.* Više želi uzvišena Gospa da nam udijeli milosti, nego je mi želimo primiti.

Mnoštvo naših grijeha ne smije umanjiti naše pouzdanje, da će nas Marija uslišati, kad se utječemo Njezinim nogama. Ona je Majka milosrđa a milosrđu nema mjesta ako ne nalazi bijednih da im pomogne. Kao što se dobra mati ne ustručava dati lijek djetetu oboljelu od svraba, i ako je takvo liječenje mučno i odbojno; tako i naša dobra nebeska Majka ne može nas ostaviti, kad se k Njoj utječemo, premda je velik smrad naših grijeha od kojih nas Ona treba iscijeliti.

Tako misli Rikard od sv. Lovrinca, govoreći: *Ne odvraća se Marija od grešnika, kao što se ni dobra majka ne odvraća od djeteta svrabom napadnuta, jer je radi toga postala Majkom milosrdnosti. Gdje nema nevolje ni milosrđu nema mjesta.* To je htjela Bl. Dj. Marija označiti kad se ukazala sv. Gertrudi kako raskriljuje svoj plašt; da prikupi sve one koji se k Njoj utječu. Ujedno tada svetica božja shvati kako anđeli nastoje obraniti Marijine štovatelje od paklenih nasrtaja.

Toliko je milosrđe koje ima ova dobra Majka prema nama i tolika je ljubav kojom nas ljubi, da ne čeka naše prošnje da nam pomogne, već pretječe one koji žude, da im se prije pokaže. Ove riječi Knjige Mudrosti primjenjuje sv. Anselmo, govoreći da Marija pretječe pomagati one koji žele Njezinu zaštitu. Stoga trebamo razumjeti kako nam Bl. Djevica isprosi mnoge milosti od Boga prije negoli je mi za njih molimo. Zbog toga se zove Marija *lijepa kao mjesec,* kaže Rikard od sv. Viktora, jer je Ona ne samo poput mjeseca brza da pritekne u pomoć onome koji ju zaziva, nego toliko ljubi naše dobro, da u našim potrebama pretječe naše prošnje i spremnije je milosrđe Njezino da nam pomogne, negoli smo mi da je zovnemo u pomoć: *Brže nego li je zazovu pritekne Njezino milosrđe i potrebe nevoljnih pretječe.*

To biva zato, pridodaje isti Rikard, što su Marijine grudi tako pune milosrđa, da odmah, čim spozna naše nevolje, razlijeva mlijeko svoga milosrđa, i ne može blaga Kraljica saznati za nevolju koje duše i odmah ne pomoći. Ovu veliku samilost koju Marija ima prema našim

nevoljama, koja je potiče, da nam se smiluje i da nam pomogne, kad je i ne molimo, Bl. Djevica je pokazala već za života na zemlji na svadbi u Kani Galilejskoj, kako nam to pripovijeda sv. Luka.

Opazi tada blaga Majka bol mladenaca koji su se žalostili i stidjeli, vidjevši da je ponestalo vina na gozbi. Marija nije bila zamoljena već samo ganuta od svoga milostiva Srca, koje nije znalo gledati tuđe nevolje a ne sažaliti se, zamoli Sina da ih utješi, naznačivši mu samo potrebu ove obitelji: Nemaju vina. Tako Sin Božji učini ono poznato čudo: pretvori vodu u vino u kamenim posudama; učini to da utješi one ljude, a još više da zadovolji milosrdnom srcu Majke, koja je to željela.

O tome razmišlja Novarino i kaže: *Ako li je tako spremno pritekla u pomoć nezamoljena a što neće učiniti zamoljena?* Ako li Blažena Djevica tako rado pomaže u nevoljama kad je i ne mole, koliko će brže utješiti onoga, koji je zaziva i moli za Njenu pomoć. Ako bi ikad tko sumnjao da li mu je Bl. Dj. Marija pomogla kad se Njoj utekao, toga ovako prekorava papa Inocent III: *Tko ju je zazvao, a da ga Ona nije uslišala?* A kliče i bl. Eutihijan: *Tko je ikada Blažena Gospo, s pouzdanjem zazvao tvoju svemoguću pomoć, a Ti da si ga ostavila?" Doista nikada nitko.*

Tko je ikada Presveta Djevice, kaže sv. Alfons, utekao se pod Tvoju moćnu zaštitu, koja može pomoći svakome bijedniku i spasiti najnevoljnije grešnike pa da si ga Ti zanemarila? Zaista nikada nitko. Ne, niti se je to ikad dogodilo, niti će se to ikad dogoditi. *Neka šuti o milosrđu Tvojemu, Blažena Djevice, govoraše sv. Bernard, onaj koji Te je u svojim nevoljama zazvao u pomoć, ali se sjeća, da mu nisi pomogla. Prije će nebo i zemlja propasti,* kaže bogoljubni Blosije, *negoli će Marija uskratiti svoju pomoć onome koji Nju ozbiljno prosi.*

Sv. Anselmo da umnoži naše pouzdanje u Blaženu Djevicu, dodaje da kad se utječemo božanskoj Majci, ne samo da trebamo biti sigurni da će nas Ona zaštititi, nego ponekad ćemo biti prije uslišani i spašeni, ako se utječemo Mariji zazivajući Njezino slatko ime, nego ako zovemo presveto ime Isusa, Spasitelja našega. *Katkad brže nam je spasenje zazovemo li ime Marijino, negoli ako zazovemo ime Isusovo.*

I navodi tome razlog. *Krist jer je sudac mora i kazniti a Bl. Djevica, jer je Zaštitnica samo pomilovati.* Sv. Anselmo hoće reći da ćemo prije

naći spasenje ako se utječemo Majci, nego li ako se utječemo Sinu, ne,kao da bi Bl. Dj. Marija bila moćnija spasiti nas, nego li Sin Božji, ta znamo da je Isus Krist jedini naš Spasitelj i da nam je samo On svojim zaslugama stekao spasenje i još ga stiče, nego zato, što može biti da kad se utječemo Isusu nemamo onoga pouzdanja, koje je nužno, da budemo uslišani; a nemamo ga, jer u Isusu vidimo ne samo Spasitelja, nego i našega Suca koji mora kazniti nezahvalnika.

Ali čini se da je veće i sigurnije naše pouzdanje kad idemo k Majci Božjoj, jer Ona nema druge službe, nego da nas kao Majka milosrđa pomiruje i zaštiti kao naša Zagovornica. *Mnogo toga molimo od Boga,* kaže Nicefor *i ne dobijemo, mnogo toga tražimo od Marije i dobijemo; ne radi toga, što bi Ona bila moćnija nego jer je Bog odlučio ovako štovati svoju Majku.*

Milo je obećanje, koje o tom sam Gospodin objavi sv. Brigiti. U prvoj knjizi njezinih Objava u poglavlju 80. čita se, kako je ova svetica slušala Isusa Gospodina gdje razgovara sa svojom Majkom te joj kaže: *Štogod zaišteš u mene, ništa Ti neću uskratiti.* Majko moja, traži od mene što želiš i koliko želiš, ja Ti neću nikada ništa uskratiti od svega što me zaišteš; i znaj, pridoda k tomu, da će svi oni koji me po Tebi mole za milosrđe, dobiti milost, ma bili i grešnici, samo ako se žele popraviti. To isto bijaše objavljeno sv. Gertrudi kad je čula samoga Spasitelja gdje govori svojoj Majci:

Majko! Po svemogućnosti svojoj, dopustio sam Tebi da iskažeš milosrđe kako Ti želiš za sve grešnike koji bogoljubno zazivaju Tvoju blagu pomoć. Neka dakle svaki, koji zaziva Majku milosrđa, s velikim pouzdanjem kaže, kako joj reče sv. Augustin, kad ju je zazivao: *Spomeni se, o preblaga Djevice Marijo, kako se nije čulo od vijeka, da si ikoga zapustila, koji se utekao pod Tvoju zaštitu.* Pa stoga oprosti mi, mila nebeska Majko, ako Ti kažem, da ja neću biti taj prvi nesretnik, koji se je utekao k Tebi, a Ti da si ga ostavila.

Primjer. Dobro je osjetio moć ove molitve sv. Franjo Saleški, kako se to pripovijeda u njegovu životu. Kad mu je bilo oko 17 godina, boravio je u Parizu, gdje se sav posvetio nauci a još više pobožnosti i Božjoj ljubavi koja mu punila grudi rajskom slasti. Ali Gospodin Bog, da ga više iskuša i privine ljubavi svojoj, dopusti sotoni, da mu ovaj

predoči, kako je za njega sve izgubljeno činio, jer je Bog odlučio odbaciti ga.

U isto vrijeme dopusti Bog da ga obuze tama i suhoća; bio je osjetljiv za sve i najslađe misli o božanskoj Dobroti; te je napast još jače i snažnije mučila njegovo mladenačko srce, tako da je zbog ove duševne muke i bez utjehe izgubio tek, san, boju lica, radost srca. Tko ga je vidio, bolno ga je sažalijevao. Dok je trajala ova strahovita oluja u duši, mladi Franjo nije umio zamisliti drugih misli ni izreći drugih riječi, no misli i riječi tuge i žalosti.

Dakle, govoraše on: bit ću lišen milosti Boga svojega koji mi se prije ukazivao tako milim i slatkim. O ljubavi, o ljepoto, kojoj sam posvetio sve osjećaje svoje, zar neću više uživati utjehe Tvoje? O Djevice, Majko Božja, najljepša među kćerima jeruzalemskim, ja Te neću moći gledati u Raju nebeskom? Ah Gospo mila ako već ne budem mogao gledati Tvoje blago lice, barem ne dopusti, da bih Te morao kleti i proklinjati u Paklu." To bijahu tada nježni osjećaji njegova žalosnog srca, koje je toliko ljubilo Boga i Bl. Djevicu.

Napast je trajala čitav mjesec dana ali napokon se svidje Gospodinu da ga oslobodi napasti i to posredovanjem Bl. Dj. Marije, Tješiteljice svijeta, kojoj bješe sveti mladić prije posvetio svoje djevičanstvo i u koju bješe postavio sve nadanje svoje. Vraćajući se jedne večeri kući, uđe u neku crkvu, u kojoj opazi daščicu ovješenu na zidu. Nađe ovu molitvicu sv. Augustina: *Spomeni se, o preblaga Djevice Marijo, kako se nije čulo od vijeka, da si Ti ikoga zapustila, koji se utekao pod Tvoju zaštitu.* Bacivši se ničice ondje pred oltarom božanske Majke najusrdnije izmoli ovu molitvicu, ponovi joj zavjet svojega djevičanstva obeća joj da će moliti svakodnevno sv. Krunicu, a zatim pridoda:

"Kraljice moja, budi Ti moja zagovornica kod Sina Tvojega, kojemu se ja ne usuđujem uteći. Majko moja, ako ja nesretnik ne mogu u drugom svijetu ljubiti Gospodina mojega, koga poznajem da je tako vrijedan svake ljubavi, isprosi mi barem da Ga na tom svijetu ljubim što najviše mogu: To je milost, za koju Te molim i kojoj se od Tebe nadam."

Tako je molio Bl. Dj. Mariju a zatim se sav preda Providnosti i Milosrđu božjemu, da čini s njime po svojoj volji. Ali tek što je

dovršio ovu molitvicu u taj čas oslobodi ga preslatka Majka nebeska ove napasti, odmah zadobije mir duše a s njime i zdravlje tijela. Od onda kroz cijeli život sv. Franjo je štovao Bl. Djevicu najnježnije, bez prestanka slavio kreposti i milosrđe njezino u propovijedima i knjigama svojim.

Molitva. O Majko Božja, Kraljice anđela i ufanje ljudi, usliši onoga koji Tebi vapi i Tebi se utječe. Evo danas padam ničice do nogu Tvojih, i ja bijedni sužanj pakleni posvećujem se zauvijek za slugu Tvojega, spreman da Ti služim i da Te štujem za cijeloga života svojega, koliko samo mogu.

Vidim doduše, da Te ne časti služba tako kukavna i nevoljna sužnja, kakav sam ja, jer sam toliko uvrijedio Isusa, Sina Tvojega i Spasitelja mojega. Ali ako me primiš nevrijednoga za slugu svojega i svojim me zagovorom promijeniš i učiniš vrijednim i dostojnim, samo tvoje milosrđe podat će Ti onu Čast, koju Ti ja nevoljnik ne mogu dati.

Primi me dakle, o Majko moja, i nemoj me odbaciti. Riječ je vječna s Neba na zemlju došla, da potraži izgubljene ovce, i da ih spasi, postade Sinom Tvojim. Pa zar Ti da prezreš ovcu, koja se Tebi utječe, da nađe Isusa? Cijena je već dana za moje spasenje moj je Spasitelj već prolio Krv svoju, koja dostaje da spasi bezbrojne svjetove.

Preostaje samo, da se ova presveta Krv primijeni i meni. A to stoji do Tebe, Djevice blagoslovljena, stoji do Tebe, kaže sv. Bernard da dijeliš zasluge ove presvetoj Krvi komu želiš. Do Tebe stoji, kaže mi i sv. Bonaventura, da spasiš koga želiš: *Spasit će se, koga Ti hoćeš.* Dakle, Kraljice moja, pomozi mi, Kraljice moja spasi me! Tebi izručujem danas dušu svoju: a Ti gledaj, da je spasiš. Reći ću napokon s istim svecem: *O spasenje onima koji Te zazivaju, spasi me!*

1.2. Kako je Marija moćna, da obrani onoga koji Je zaziva u đavolskim napastima

Bl. Dj. Marija ne samo da je Kraljica Neba i svetaca, nego je Ona Kraljica Pakla i vragova, jer ih je hrabro svojim krepostima pobijedila. Već je od početka Svijeta Gospodin Bog paklenoj zmiji prorekao pobjedu i vlast koju će nad njom zadobiti Kraljica, kad je navijestio,

da će doći na svijet Žena koja će je svladati. *Neprijateljstvo ću staviti među tebe i žene i Ona će satrti glavu tvoju.*

A tko je ta žena neprijateljica đavla, ako ne Marija, koja je svojom divnom poniznošću i svetim životom uvijek svladala i skršila njegovu snagu. *U onoj je ženi obećana Majka Gospodina našega Isusa Krista,* svjedoči sv. Ciprijan. I stoga primjećuje: Gospodin nije rekao: *zamećem neprijateljstvo,* nego: zametnuti ću, da se ne bi činilo da se proroštvo odnosi na Evu.

Kaže sv. Alfonz: stavit ću neprijateljstvo između tebe i žene da označi, da pobjednica nije nipošto Eva koja je tada živjela, nego da će to biti druga žena, uzdanik njezin, *koja je imala,* kako veli sv. Vinko Ferreri, *našim praroditeljima pribaviti veće dobro, nego li je bilo ono, koje su oni izgubili svojim grijehom.* Marija je dakle bila ona velika jaka žena, koja je svladala đavla i satrla mu glavu, porazivši oholost njegovu, kako je Gospodin pridodao govoreći: *Ona će satirati glavu tvoju.*

Neki su u nedoumici da li se ove riječi odnose na Mariju ili na Isusa Krista. Ali bilo tomu kako mu drago sigurno, da je ili Sin posredovanjem Majke ili je Majka snagom Sinovljevom uništila Lucifera, tako da je oholica, kaže sv. Bernard, na svoju sramotu od ove blagoslovljene Djevice pogažen i satrt. Stoga je on poput svladana roba u ratu prisiljen da se uvijek pokorava zapovijedima Kraljice: *Pod Marijinim nogama pogažen i satrt trpi nevoljno ropstvo.* Sv. Bruno kaže, da nam je Eva zato što se je dala svladati od vraga, donijela smrt i tamu; a Bl. Djevica, jer je svladala sotonu da nam je donijela život i svjetlo.

U Evi je smrt i tmina, u Mariji život i svjetlost. Onu je đavao svladao, a ova je đavla nadvladala i svezala tako te se ne može neprijatelj maknuti, i učiniti i najmanju štetu njezinim štovateljima. Krasno tumači Rikard od sv. Lovrinca riječi sv. Pisma: "U nju se pouzdaje srce muža Njezina, i neće ostati bez plijena." •

Tumači Rikard ovako: Pouzdaje se u Nju srce muža Njezina, to jest Krista Gospodina. I On neće biti bez plijena; jer Ona, da tako kažemo obogaćuje Zaručnika svojega onim što otima đavlu. Bog je povjerio rukama Marijinim Srce Isusovo, da se Ona brine da Ga ljudi poštuju i ljube, kako tumači Kornelije Lapide. Pa na taj način neće mu nedosta-

jati plijena tj. dobit će duše, jer Ga Marija bogati onim dušama, koje otima Paklu, izbavivši ih iz ruku đavolskih svojom moćnom zaštitom.

Poznato je, da je palma znak pobjede. Zbog toga je Kraljica postavljena na visoko prijestolje na oči svim mogućnicima, kao palma, kao znak sigurne pobjede, koju mogu očekivati svi oni koji se stavljaju pod Njezinu zaštitu: *Kao palma u Kadesu podigoh se;* naime zato, da štitim i obranim, kako dodaje bl. Albert Veliki. Čini se da nam Bl. Dj. Marija ovim riječima kaže: "Djeco, kada vas neprijatelj napada, utječite se Meni, pogledajte na Me i ohrabrite se, jer ćete u Meni, koja vas branim, gledati ujedno i svoju pobjedu.

Uteći se Mariji je najsigurnije sredstvo da svladamo sve nasrtaje Pakla; jer Marija je, kako kaže sv. Bernardin Sienski, Kraljica i pakla, Vladarica đavli jer ih ona kroti i obara. I stoga se za Mariju kaže da je silovita paklenim moćima kao kakva dobro uređena vojska: *Strašna kao vojska uređena.* Kaže se Vojska uređena jer Ona zna dobro urediti svoju moć, svoje milosrđe i svoje prošnje na sramotu neprijatelja, a na dobro svojih službenika, koji u napastima zazivaju Njezinu moćnu zaštitu. *Ja kao trs donijeh plod ugodna mirisa.*

Tako joj daje govoriti Duh Sveti. Pripovijedaju, primjećuje kod tih riječi sv. Bernard, da od cvatućih trsova uzmiču svi otrovni gmazovi. Kao što od trsova bježe sve otrovne zmije, tako đavli bježe od onih sretnih duša, u kojima osjećaju miris pobožnosti prema Mariji. Zato se Ona zove i cedar: *Kao cedar na Libanu podigoh se.*

Zove se tako ne samo radi toga što je Ona bila čista od svakoga grijeha, kao što je cedar bez truleži, nego i zato kaže kardinal Ugon, što Marija svojom svetosti progoni demone, kako cedar svojim mirisom goni zmije. *Cedar svojim mirisom tjera zmije, a Bl. Djevica đavle,* riječi su njegove. U Judeji su Izraelci pobjeđivali pomoću zavjetnoga kovčega. Tako je Mojsije pobjeđivao svoje neprijatelje: *Kad se dizao kovčeg, govoraše Mojsije: ustani, Gospode, i neka se rasprše neprijatelji Tvoji, i neka bježe ispred Tebe, koji mrze na Te.* Tako svladaše Jerihon i Filistejce: *Jer bijaše ondje kovčeg Božji.* No već je poznato, da je ovaj kovčeg bio pralik Marijin.

Kornelije Lapide kaže: *Kovčeg, koji je sadržavao u sebi manu, tj. Krista, jest Bl. Djevica, koja daje pobjedu protiv zlih ljudi i demona.*

Kao što se u kovčegu nalazila mana, tako se u Mariji nalazio Isus, čiji pralik bijaše mana; i po ovom kovčegu (tj. Isus po Mariji) daje nam pobjedu protiv neprijatelja zemaljskih i paklenih. Stoga kaže sv. Bernardin Sienski, da je Marija, taj kovčeg Novog Zavjeta, uzvišena za Kraljicu nebesku, oslabila i skršila paklenu moć nad ljudima: *Kad slavna Djevica bi podignuta u Kraljevstvo nebesko, umanjila se i raspršila moć đavolska.*

Oh, kako li dršću od Marije i Njezina velikoga imena pakleni demoni. *O kako li je strašna Marija demonima,* kaže sv. Bonaventura. Svetac Božji uspoređuje ove neprijatelje s onima, o kojima govori Job: *Prokopava po mraku kuće ... Ako im iznenada zarudi zora, oni je smatraju smrtnom sjenom.* Lopovi po mraku i u noći idu krasti ali ako im zabijeli zora, bježe, kao da im se ukazala slika smrti.

Upravo tako, kaže sv. Bonaventura, ulaze đavli u dušu za vrijeme tmine, tj. onda, kad je duša u tmini neznanja; ali pridodaje, čim u dušu dođe milost i milosrđe Marijino, to ova lijepa zora raspršuje tmine i goni neprijatelje paklene od nje kao od smrti. *Potkapaju u tmini neznanja kuće naših duša; ako iznenada dođe zora, tj. milost i milosrđe Marijino, tako bježe, kako što svi bježe od smrti.* O, blago svakome, koji uvijek u borbi s paklom zaziva milo ime Marijino. Da je tako, potvrđuje ono, što je Bog objavio sv. Brigiti, da je Bog učinio Mariju tako moćnom nad svim đavlima da oni odmah, koliko god puta napastuju kojega štovatelja Marijina, a ovaj moli za Njenu pomoć, na jedan mig Njezin ustrašeni bježe daleko, želeći radije da im se podvostruče muke, nego da gledaju, gdje nad njima Marija svojom moći gospoduje.

O riječima, kojima je božanski Zaručnik pohvalio ovu svoju preljubljenu Zaručnicu, kad je nazva ljiljanom reče: *Kao što je ljiljan među trnjem, tako je prijateljica moja među kćerima* primjećuje Kornelije Lapide. Kao što je ljiljan snažno sredstvo protiv zmija i otrova, tako je zazivanje Bl. Dj. Marije odlično sredstvo u svakoj napasti, osobito bludnosti, kako to potvrđuje iskustvo.

Sv. Ivan Damašćanski govoraše: *Imam li nepokolebivo pouzdanje u Tebe Bogorodice, ja ću se spasiti. Ako imam kao oklop zaštitu Tvoju i svemoćnu pomoć Tvoju, ja ću proganjati neprijatelje.* A to može reći

svatko koji uživa sreću da je sluga ove velike Kraljice. O Majko Božja ako se u Te ufam, zacijelo da neću biti savladan, jer dok me Ti braniš ja ću progoniti neprijatelje svoje i postavljajući protiv njih kao štit Tvoju zaštitu i Tvoju svemoguću pomoć, ja ću ih sigurno nadvladati. Jer, kako veli monah Jakob, crkveni grčki pisac gdje govori s Gospodinom o Bl. Dj. Mariji: "Ti si nam, Gospodine, dao ovu Majku za oružje, koje je moćnije od sve sile ratne, njim ćemo sigurno pobijediti sve neprijatelje naše".

Pripovijeda se u Starom Zavjetu, kako je Gospodin vodio svoj narod iz Egipta u obećanu zemlju: *Danju u stupu od oblaka vodeći ih putem, a noću u stupu od ognja svijetleći im, da bi putovali i danju i noću.* Ovaj divni stup, veli Rikard od sv. Lovrinca, bješe pralik Bl. Dj. Marije i Njenih dviju služba, koje Ona bez prekida vrši za naše dobro:

Evo dvije službe, za koje nam je dana Bl. Dj. Marija,, da nas zaklanja od žara sunca Pravde kao oblak, a kao oganj da nas sve štiti od đavla. Marija je đavlima kao oganj, jer kao što se vosak topi od ognja, tako vrazi gube svaku snagu protiv onih duša, koje se često spominju imena Marijina i pobožno je prizivaju, a još više, ako nastoje nasljedovati Bl. Djevicu. Kaže sv. Bonaventura: *Rastapaju se kao vosak od ognja, gdje nađu često spominjanje ovoga imena, pobožno prizivanje i brižno nasljedovanje.*

O kako dršću đavli, kaže sv. Bernard, samo kad čuju spominjati ime Marijino. *U imenu Marijinu svako se koljeno prigiba; i vrazi ne samo da se plaše, kad čuju ovo ime, nego upravo dršću.* Kao što ljudi, nastavlja Toma Kempenac, padaju ničice od straha kada grom s neba udari kraj njih, tako padaju poništeni đavli, kad čuju ime Marijino. Evo njegovih riječi: *Boje se Kraljice nebeske zli dusi i bježe na sve strane kao od ognja, čuvši ime Njezino. Kao da je udario grom s neba, padaju ničice na ime svete Marije.* O pa koliko krasnih pobjeda nad ovim neprijateljima izvojevaše štovatelji Marijini s njezinim presvetim imenom! Tako ih pobijedi sv. Antun Padovanski, bl. Henrik Suzon, pa i mnogi drugi ljubitelji Marijini.

Poznato je iz izvještaja o japanskim misijama, kako se u Japanu nekom kršćaninu ukazalo mnogo đavola u obličju divlje zvjeradi, da ga plaše i užasavaju ali on im reče ovako: "Ja nemam oružja, kojega

biste se vi mogli bojati; ako vam Svevišnji dopušta, činite sa mnom što želite: u ostalom ja upotrebljavam u moju obranu preslatka imena Isusa i Marije". Jedva što je to izrekao, otvori se zemlja i oni oholi dusi propadoše u bezdan pakleni.

I sv. Anselmo svjedoči da je mnoge vidio i poznavao, koji su odmah, čim su zazvali ime Marijino, bili oslobođeni od pogibelji. Slavno je i divno ime Tvoje, o Marijo! Oni, koji se sjete, da ga zazovu u smrtnom času, ne boje se ni čitavoga pakla, jer vragovi, kad čuju ime Marijino, odmah ostave dušu. Tako kaže sv. Bonaventura. Pridodaje taj svetac i to, da se ne boje tako neprijatelji na zemlji velike naoružane vojske, kako se paklene vlasti boje imena i zaštite Marijine.

Ti, Gospo, kaže sv. German, službenike svoje čuvaš sigurno od svih napada đavolskih samim zazivom imena Tvojega. O kad bi kršćani u napastima pazili na to, da zazovu ime Marijino s pouzdanjem, sigurno ne bi nikad pali; tako je, jer, kaže bl. Alan, na glas ovoga velikoga imena vrag bježi: *Sotona bježi, pakao dršće, kad kažem: Zdravo Marijo!* Dapače, sama Kraljica nebeska je objavila sv. Brigiti, da đavao bježi odmah i od grješnika najnevoljnijih i najudaljenijih od Boga i koji su najviše u vlasti vražjoj, čim začuje, gdje oni prizivaju sebi u pomoć Njezino toliko moćno ime s iskrenom voljom, da će se popraviti: *Svi đavli, čuvši ime Marija odmah ostavljaju dušu kao prestrašeni.* Ali dodaje Bl. Djevica, ako li se duša ne popravi i ne oslobodi od grijeha iskreno se kajući, da se vrazi opet vraćaju k njoj: *I povrate se k njoj, ako ne slijedi kakav popravak.*

Primjer. U Reicherspergu u Gornjoj Austriji živio neki redovni kanonik, po imenu Arnold. On je veoma štovao i ljubio Bl. Dj. Mariju. Razboljevši se na smrt, primi svete sakramente umirućih; a potom dade dozvati svoje drugove redovnike, i zamoli ih, da ga ne ostave u onom zadnjem času. Jedva što je to izrekao, kad eto njima na očigled počeo sav drhtati i prevrtati oči. Oblije ga ledeni znoj i dršćućim glasom reče:

"Ne vidite li one vragove, koji me žele odvući u Pakao". Zatim poviče: "Braćo moja, zazovite mi Mariju u pomoć, u Nju se ufam, da će mi dati pobjedu". Na te riječi molili su lauretanske litanije Majke Božje; i kad dođoše do „Sveta Marijo, moli za njega„ prihvati

umirući: Ponovite, ponovite ime Marijino, jer sam već na sudištu Božjem". Malo se umiri, a zatim doda: "Istina je, da sam to učinio, ali sam za to pokoru činio."

I obrativši se k Bl. Djevici reče: Ja ću biti oslobođen, ako mi Ti pomogneš. Zatim navale đavli na nj po drugi put; ali se on odbrani proti njih Raspelom i zazivanjem imena Marijina. Tako provede cijelu noć. Kad osvanulo jutro, razvedri se Arnold i sav radostan usklikne: "Marija, Gospa moja, utočište moje, isprosila mi je oproštenje i spasenje". Zatim gledajući u Mariju, koja ga pozva da pođe za Njom, reče: "Idem, Gospo, idem". Htjede ustati, ali ne može više i domalo blago preminu. Nije mogao tijelom, ali je zato, kako se nadamo, dušom pošao za Marijom u Kraljevstvo vječne slave i radosti vječne.

Molitva. Evo, Marijo, ufanje moje, do nogu Tvojih siromašna grješnika, koji sam toliko puta svojom krivnjom bio sužanj pakleni. Shvaćam, da sam se dao nadvladati od vragova jer se nisam utekao Tebi, svojemu utočištu. Da sam se uvijek Tebi utekao, da sam Te uvijek zazvao u pomoć, zacijelo da ne bi nikad pao. Ufam se, preljubljena Gospo moja, da sam se posredovanjem Tvojim oslobodio iz ruku đavolskih, i da mi je Gospodin Bog već oprostio grijehe moje.

Ali se bojim, da opet ne padnem u njihove verige. Znam, da moji neprijatelji nisu izgubili nadu, da će me opet svladati i već mi pripravljaju nove napade i napasti! Ah, Kraljice i utočište moje, pomozi mi! Zakrili me svojim plaštem, ne dopusti, da me opet gledaš, gdje sam postao njihovim robom.

Znam, da ćeš mi uvijek pomoći i dati pobjedu, kad god te zazovem, ali toga se bojim, da ću u napastima zaboraviti na Tebe i da te neću zažvati u pomoć. To je dakle milost, koju tražim i molim od Tebe, Presveta Djevice, da se uvijek sjećam Tebe, a osobito, kad sam u borbi i napastima; daj, da ne propustim često te zazivati, govoreći: Marijo, pomozi mi! Pomozi mi, Marijo! Pa kad napokon dođe dan moje zadnje borbe s paklom u času smrti moje, ah!

Kraljice moja, budi mi onda još više na pomoć i Ti sama posjeti me, da te onda češće zazovem ili ustima ili srcem, da izdahnem sa tvojim preslatkim imenom na ustima i s presvetim imenom Sina tvojega, Isusa, pa da uzmognem doći u Raj nebeski, te se nikad više ne odije-

lim od nogu tvojih, i da te hvalim i slavim u sve vijeke vijekova. Amen.

2. K Tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini

2.1. Kako nam je nužno posredovanje Marijino da se spasimo

Nauk je svete vjere, da je zazivati i moliti se svetima, a osobito Bl. Dj. Mariji, Kraljici svih svetih, da nam isprose milost Božju, ne samo dopušteno, nego je korisno i sveto. Tu nauku potvrdiše crkveni sabori protiv krivovjeraca, koji je osuđuju kao da se tim nanosi nepravda Isusu Kristu, koji je jedini naš Posrednik. Ali ako se Jeremija poslije svoje smrti moli za grad Jeruzalem, ako li starješine u Otkrivenju Ivanovu prikazuju Bogu molitve svetih, ako sv. Petar obećava svojim učenicima, da će ih se poslije svoje smrti spominjati, ako sv. Stjepan moli za svoje progonitelje, ako sv. Pavao moli za svoje drugove, ako li sveci Božji mogu moliti za nas, a zašto ne bismo i mi mogli zazivati svece, da nas kod Boga zagovaraju?

Sveti se Pavao preporučuje u molitve svojim učenicima: *Molite se Bogu za nas.* Sv. Jakov nagovara, da se jedni mole za druge: *Molite se Bogu jedan za drugoga, da se spasite.* Dakle možemo i mi to činiti. Nitko ne sumnja, da je Isus Krist jedini Posrednik pravde, koji nam je svojim zaslugama postigao pomirenje s Bogom.

Ali nasuprot bezbožno je nijekati, da je Bogu milo, da dijeli svoje milosti po zagovoru svetih, a osobito Bl. Dj. Marije, Majke Božje, koju Isus toliko želi vidjeti, da je ljubimo i poštujemo. Tko ne zna, da je čast koja se iskazuje majkama i na slavu sinovima. *Slava su djeci roditelji njihovi.* Pa stoga kaže sv. Bernard: Neka ne misli onaj, koji mnogo hvali majku, da će potamniti slavu sinovljevu; jer što se više štuje mati, to se više slavi sin: *Nema dvojbe, bilo kako da Mu Majku hvalimo, da se to i na Sina proteže.*

I sv. Ildefonso kaže, *da se sva čast, koja se iskazuje Majci i Kraljici, daje Sinu i Kralju.* Zna se da je po zaslugama Isusovim Mariji udijeljena tolika vlast te je Ona Posrednica našega spasenja, ne doduše posrednica pravde, nego milosti i zagovora kako je zove sv.

Bonaventura: *Marija najvjernija Posrednica našega spasenja.* I sv. Laurencije Justiniani kaže: *Kako ne bi bila puna milost, kad je postala ljestvica rajska, vrata nebeska između Boga i ljudi, prava pravcata Posrednica.*

Stoga dobro primjećuje sv. Anselmo, kad se mi molimo Bl. Dj. Mariji, da nam isprosi milosti, to nije radi toga, kao da se mi ne bi pouzdavali u milosrđe Božje, već više zato što se ne uzdamo u našu nevrijednost mi se preporučujemo Bl. Dj. Mariji, da njezino dostojanstvo nadopuni našu bijedu. *"Da dostojanstvo Posrednice nadopuni naše siromaštvo,* riječi su Anselmove *stoga Djevicu zazivati ne znači ne ufati se u milosrđe Božje, već znači bojati se vlastite nevrijednosti."* Da je veoma korisno i sveto utjecati se posredovanju Marijinu, u to mogu sumnjati samo oni, koji su slabe vjere.

Ali ono, što namjeravamo tu dokazati, jest da je posredovanje Marijino baš nužno za naše spasenje; nužno kažemo, ne baš apsolutno već moralno, da govorimo kako treba. Mi kažemo, da ova nužda potječe od same volje Božje, koji hoće da sve milosti, koje nam On dijeli prođu kroz ruke Marijine. Tako misli sv. Bernard; a može se reći, da dan danas teolozi i učitelji općenito tako misle, kako to kaže i pisac knjige "Marijino Kraljevstvo". Tako misle Vega, Mendozza, Pacciuchelli, Segneri, Poire, Crasset i drugi učeni pisci bez broja.

Dapače i o. Natalis Alexander, pisac inače tako oprezan u svojim tvrdnjama, kaže, da je volja Božja, da mi sve milosti očekujemo po zagovoru Marijinu: *Bog želi,* riječi su Natalove, *da sva dobra od Njega očekujemo po premogućem zagovoru djevičanske Majke kad je kako je dostojno, zazivamo u pomoć.* U potvrdu toga navodi glasovite riječi sv. Bernarda: *Tako je volja Onoga, koji je htio, da sve imamo po Mariji.*

To isto misli O. Contesonn, koji tumačeći riječi, što ih Isus Krist sa križa reče sv. Ivanu: *„Evo ti Majke!„* primjećuje: *Kao da bi rekao: Nitko neće biti dionik krvi moje, ako ne posredovanjem Majke moje. Rane su izvori milosti, ali nikomu neće teći potoci, ako ne po žlijebu Djevice Marije. Ivane učeniče, toliko ću te ljubiti, koliko ti budeš Nju ljubio.* Tvrdimo, naime štogod dobra mi dobivamo od Gospodina, da nam sve dolazi posredovanjem Marijinim, ne sviđa se mnogo po nekomu piscu.

On govori inače veoma pobožno i učeno o pravoj i lažnoj pobožnosti; uza sve to, kad govori o pobožnosti prema Majci Božjoj, pokazao se veoma škrt, da joj dade ovu slavu, koje se nisu bojali dati joj: sv. Germano, sv. Anselmo, sv. Ivan Damašćanski, sv. Bonaventura, sv. Antonino, sv. Bernardin Sienski, Č. opat Celleški i toliki drugi učitelji, kojima nije bilo teško reći, da baš s ovoga razloga zagovor Marijin ne samo da je koristan već i nužan.

Spomenuti pisac kaže, da je takova tvrdnja, naime da nam Bog ne daje ni jedne milosti osim po zagovoru Marijinom, pretjerivanje, koje je proizašlo iz usta nekih svetaca u njihovoj gorljivosti, a pravo govoreći ona se treba samo tako razumjeti: da zato nema bez Marije nijedne milosti, jer smo od Marije dobili Isusa Krista, po čijim zaslugama primamo sve milosti. Inače, kaže pisac bila bi zabluda misliti, da nam Bog ne bi mogao dati milosti bez posredovanja Marijina; jer Apostol kaže, da mi priznajemo samo jednoga Boga i jednoga Posrednika između Boga i ljudi - Isusa Krista. Tako kaže taj pisac. Ali mir Božji tomu piscu, on sam uči u svojoj knjizi, da je jedno posredovanje pravde putem zasluge, a drugo posredovanje milosti po molitvi. Isto tako drugo je reći, da Bog ne može, a drugo, da Bog neće dati milosti bez posredovanja Marijina. Zaista ispovijedamo, da je Bog izvor svakoga dobra i neovisni Gospodar svih milosti, a Marija da je puki stvor, koji što god dobiva, sve dobiva milostivo od Boga.

Ali tko može ikad zanijekati, da je veoma razložno i prikladno tvrditi, da Bog hoće te sve milosti, koje se imaju udijeliti otkupljenim dušama da kroz ruke Marijine prođu i podijele se, a to stoga, da uzvisi ovo veliko stvorenje, koji Ga je za života više štovao i ljubio, nego svi drugi stvorovi, i jer je Bog Mariju odabrao za Majku Sina svojega i Spasitelja roda ljudskoga. Mi ispovijedamo, da je Isus Krist jedini Posrednik pravde, kako smo već prije razložili, koji nam je svojim zaslugama stekao milosti i spasenje; ali kažemo, da je Marija Posrednica milosti, iako sve ono, što Ona dobiva, dobiva po zaslugama Isusa Krista i jer moli i prosi u ime Isusa Krista, sa svim tim kolikogod milosti mi tražimo, sve te milosti dobivamo po njezinom zagovoru.

U svemu tomu zaista nema ništa, što bi se protivilo istinama sv. vjere,

dapače sve je u skladu s naukom sv. Crkve, koja nas u javnim molitvama, što ih je Ona odobrila, uči, da se neprestano utječemo ovoj božanskoj Majci te ju zazivamo: Zdravlje bolesnih, Utočište grješnih, Pomoćnice kršćana, živote i ufanje naše! Sama sv. Crkva u molitvama, koje nalaže da se mole na Marijine blagdane, primjenjuje na Nju riječi Mudrosti i po tom nam daje razumjeti, da ćemo u Mariji naći svako ufanje: *U Meni je sva nada života i kreposti.*

U Mariji svaka milost: *U Meni je sva milost puta i istine.* Ukratko, u Mariji ćemo naći život i vječno spasenje. *Koji Mene nađe, naći će život i crpsti će spasenje od Boga.* I na drugom mjestu: *Koji rade u Meni, neće griješiti. Koji Me prihvaćaju, imat će život vječni.* Sve nam to pokazuje, kako nam je nužan zagovor Marijin. Pa to je i mišljenje, u kojem nas utvrđuju mnogi bogoslovci i sv. Oci, koji zacijelo nisu pretjerivali, samo da uzvise Bl. Dj. Mariju. Pretjeravati znači prijeći preko granica istine; a ne dolikuje, da što tako ustvrdimo o svecima, koji govorahu puni duha Božjega, a to je Duh istine.

A tu neka mi se dopusti, da učinim malu opasku, da izreknem jedno svoje mišljenje, a to je ovo: Ako je koje mišljenje prema Bl. Dj. Mariji časno, ako ono ima dobar temelj, ako se ono ne protivi niti vjeri, niti odredbama sv. majke Crkve, niti istini, pa ga netko neće primiti, ili mu se dapače protivi zbog toga, što i protivno mišljenje može biti istinito, taj pokazuje malo pobožnosti prema Majci Božjoj.

U broju ovih slabih Marijinih štovatelja ne želim biti ja, a ne bih htio vidjeti ni tebe, moj čitaoče; već što više u broju onih koji sve potpuno i čvrsto vjeruju što se bez očite zablude o veličini Marijinoj može vjerovati, kako to govori opat Rupert, koji među brojne počasti ovoj Majci uvršćuje i ovu: *Ejus magnalia firmiter credere* tj. da čvrsto vjerujemo o Njoj velike stvari, da vjerujemo ono, što je na slavu Mariji. Da prestane svaki strah, da ne bi u proslavi Marijinoj pretjerali, kad ne bi drugo imali, dosta nam je sv. Augustin koji kaže da je sve, štogod mi govorimo na slavu Marijinu, malo prema onomu, što Ona zaslužuje po svojem dostojanstvu kao Majka Božja.

A i sv. Crkva daje nam u sv. Misi Bl. Dj. Marije da čitamo: *Sretna si sv. Djevice Marijo svake hvale predostojna.* No vratimo se predmetu i vidimo što govore sveci o predloženom mišljenju. Sv. Bernard kaže da

je Bog ispunio Mariju svim milostima, te da ljudi po Mariji kao po vodovodu prime sve što im dolazi dobra. *Pun je vodovod, da prime drugi od njegove punine.* Još više Svetac Božji čini veliku primjedbu i kaže, da zato ne bijaše u svijetu, prije nego li se rodila Bl. Djevica, ove rijeke milosti, jer onda još ne bijaše ovoga željenoga vodovoda.

Ali zato je Marija, nastavlja Svetac, bila dana svijetu da po ovoj cijevi bez prekida nama dolaze milosti Božje. *Zato je toliko vremena svima ponestajalo rijeke milosti, jer još ne bijaše ovoga vodovoda. Zato je Marija dana svijetu kao vodovod, da po Njoj od Boga na ljude neprestano silaze darovi Božji.* Sloga, kao što je Holoferne, da osvoji grad Betuliju, naredio, da se prekinu vodovodi tako đavao nastoji, koliko može, da otme dušama pobožnost prema Mariji Majci Božjoj; jer zatvorivši ovu cijev milosti, lako mu polazi za rukom, da ih pridobije. Stoga prihvaća isti sv. Otac i kaže: *Gledajte, kojom nježnom pobožnošću želi Bog, da ju štujemo, On koji je puninu svega dobra postavio u Mariju, da po tom shvatimo da ako je u nama što god milosti i spasenja, znamo, da nam to od Nje dolazi.*

Gledajte dakle, o duše, kaže i sv. Alfonso, kojom li ljubavlju i pobožnošću želi Gospodin, da mi štujemo ovu našu Kraljicu time, da se uvijek k Njoj utječemo i pouzdajemo u Njezinu zaštitu; jer je u Nju postavio puninu svega dobra, da po tom spoznamo, da štogod je u nama nade, što milosti i spasenja, sve nam dolazi iz ruku Marijinih. To isto kaže sv. Antonino: *Po Njoj je s Nebesa sišla, sva milost što je u svijet došla.*

Sve milosti, koje su ikada ljudima darovane, sve su došle po Mariji. Zato se Ona zove *mjesecom*; jer veli sv. Bonaventura, kao što je mjesec u sredini između tjelesa nebeskih i zemaljskih i što od onih prima nižima dijeli: tako je i kraljevska Djevica u sredini između nas i Boga i te milosti od Boga prima i nama daje. Stoga je sv. Crkva zove *vrata nebeska. Blažena vrata nebeska,* jer opaža sv. Bernard, kako svaki milosni spis, koji se šalje od kralja prolazi na vrata kraljevske palače, tako: *Nijedna milost ne dolazi s Neba na zemlju, a da ne prođe kroz ruke Marijine.*

Još više, kaže sv. Bonaventura, da se Marija zove *vrata nebeska*, jer nitko ne može ući u Nebo, ako ne prođe po Mariji, koja je vrata od

Neba. U istom nas mišljenju utvrđuje sv. Jeronim (ili neki drugi stari pisac govori o "Uznesenju", što se nalazi među djelima sv. Jeronima), koji kaže, da je u Isusa Krista bila punina milosti kao u glavi, odakle onda u Njegove udove, a to smo mi, utječu svi životni sokovi, to jest pomoći Božje da postignemo vječno spasenje. I u Mariji bijaše ista punina, ali kao u vratu, kojim ovi sokovi dolaze udovima.

Ovo isto potvrđuje sv. Bernardino Sienski, koji je ovu misao jasnije protumačio govoreći, da se po Mariji šalju vjernicima, a oni su otajstveno tijelo Isusa Krista, sve milosti duhovnoga života, koje im dolaze od Isusa, njihove glave: *Po Djevici se od glave Kristove životne milosti izlijevaju u Njegovo otajstveno tijelo.* Sv. Bonaventura nastoji navesti tome razlog, dok kaže: Pošto se je Bogu svidjelo nastaniti u krilu ove Presvete Djevice, Ona je kao zadobila neku vlast na svim milostima; jer potekavši iz Njezinog presvetog krila Isus Krist, ujedno potekoše iz Nje kao iz božanskog oceana rijeke svih milosti i božanskih darova.

Budući da je cijela narav božanska bila u krilu Djevičinu, ne bojim se kazati, da je ova Djevica imala određenu vlast na sve izljeve milosti, iz krila koje kao iz nekoga mora božanstva tekle su rijeke svih milosti. To isto kaže još jasnije sv. Bernardin: "Od onoga časa, kad je djevičanska Majka začela u svojem krilu Riječ Božju, Ona je zadobila, da tako kažem, neku duhovnu vlast na svim milostima, koje nam dijeli Duh Sveti, tako da nije nikada nijedan stvor primio bilo koju milost od Boga izvan posredovanja i ruku ove blage Majke."

I baš tako tumači neki pisac riječ Jeremije proroka, gdje prorok govori o utjelovljenju Sina Božjega i Mariji, Njegovoj Majci, te kaže da će Žena opkoliti ovoga čovjeka Boga: *Žena će opkolit muža.* Tumači taj pisac to ovako: Kao što iz središta nekog kruga ne izlazi na polje ni jedna crta, a da prije ne prođe kroz kružnicu, koja ga okružuje: isto tako od Isusa, koji je središte svakog dobra, ne dolazi do nas ni jedna milost osim po Bl. Dj. Mariji, koja Ga je okružila da, kad Ga je primila u krilo svoje.

Zbog toga kaže sv. Bernardin, svi se darovi, sve kreposti i sve milosti dijele po rukama Marijinim, i to onima, kojima Ona hoće, kada hoće i kako hoće. Jednako kaže Rikard: *Štogod dobra Bog daje svojim*

stvorovima. On hoće da sve prolazi kroz ruke Majke Djevice. Zato časni opat Celleški nagovara svakoga, da se utekne ovoj *Blagajnici milosti,* kako on Mariju zove, jer će samo po Njoj svijet i svi ljudi primiti svako dobro, kojemu se mogu nadati. *Pristupi k Djevici,* njegove su riječi, *jer će po Njoj svijet dobiti svako dobro.*

Odavde se jasno razabire, da spomenuti sveci i pisci; kad kažu, da nam sve milosti dolaze po Mariji, ne misle to reći samo za to, što smo od Bl. Dj. Marije primili Isusa Krista, koji je izvor svakoga dobra, kako to shvaća gore spomenuti pisac; nego nas baš i uvjeravaju, da Gospodin Bog pošto nam je darovao Isusa Krista, hoće da sve milosti, koje su se od onda ikada udijelile, ili se dijele ili će se dijeliti ljudima sve do konca svijeta po zaslugama Isusovim, da se sve dijele po rukama i po zagovoru Marijinu.

Stoga zaključuje učeni teolog Suarez, da se danas općenito drži u Crkvi, da je zagovor Marijin nama ne samo koristan, nego i nužan: *Misli Crkva, da joj je zagovor Bl. Djevice koristan i nužan.* Nužan kako rekosmo, ne apsolutno, tj. bezuvjetno jer nam je samo posredovanje Isusa Krista apsolutno nužno, već moralno, jer sv. Crkva drži sa sv. Bernardom, da je Bog odredio, da nam se ne dade ni jedna milost osim po rukama Marijinim: *Bog je htio, da nemamo ništa, što ne bi prošlo kroz ruke Marijine.*

A već prije sv. Bernarda ustvrdio je to sv. Ildefonso, rekavši Djevici: *O Marijo, sva dobra, koja je Najviše Veličanstvo odlučilo učiniti ljudima, odlučilo je povjeriti Tvojim rukama; jer predano Ti je blago i bogatstvo milosti.* I zato, kaže sv. Petar, da Bog nije htio postati čovjekom bez pristanka Marijina prvo zato, da joj budemo svi u velike obvezani, a drugo zato, da shvatimo, kako je volji ove Djevice izručeno spasenje svih. Zbog toga promatrajući sv. Bonaventura one riječi proroka Izaije u jedanaestom poglavlju, gdje prorok kaže, da će iz roda Jesejeva isklijati mladica tj. Bl. Dj. Marija, i iz ove cvijetak tj. Riječ Božja utjelovljena:

"I izaći će mladica iz korijena Jesejeva i cvijet će iznikuti iz korijena njegova: na njemu će počivati Duh Gospodnji. Kaže svetac na ove krasne riječi : Tkogod želi dobiti milost Duha Svetoga, neka traži cvijet na mladici, tj. Isusa u Mariji, jer po mladici nalazimo cvijet a po

cvijetu Boga. A zatim u glavi desetoj dodaje: Ako želiš imati ovaj cvijet, gledaj molitvama sebi u prilog prikloniti mladicu cvijeta i dobit ćeš ga. Opet, kaže sv. Bonaventura, kad tumači riječi sv. Evanđelja: *Nađoše dijete s Marijom, Majkom Njegovom.*

Nikad se ne nađe Krist van s Marijom, i po Mariji: pa zaključuje: Uzalud traži Isusa, koji ne traži, da Ga nađe s Marijom. Stoga reče sv. Ildefonso: Želim biti sluga Sina Božjega; ali jer nitko neće biti sluga Sinovljev, ako nije sluga Majčin, zato želim služiti Mariji.

Primjer. Vinko Boveški i Cesarije pripovijedaju ovaj događaj. Bio neki mladić plemenita roda, kojemu je otac ostavio veliko blago, ali ga mladić raspuštenim životom svojim potrošio i postao siromašan te je morao prosjačiti, da uzmogne živjeti. Ostavio je po tom domovinu svoju i pošao u daleku zemlju, da ondje živi manje se stideći, jer će biti ondje nepoznat.

Idući putem namjeri se na nekog starog slugu, koji je nekad služio njegova oca; ovaj videći mladića onako nesretna radi siromaštva; u koje je zapao reče mu neka se ohrabri, jer će ga on povesti k nekom knezu tako darežljivu da će ga svime opskrbiti. A bijaše taj sluga opaki bezbožan vrač.

I gle, jednoga dana uzme sa sobom siromašnog mladića i povede ga kroz šumu do neke močvare i tu stane razgovarati s nekom osobom, koje nije bilo moguće vidjeti, pa zato ga mladić upita, s kim razgovara? Sluga odgovori: s đavlom, i opazivši, da se mladić uplašio, ohrabri ga, neka se ne boji. Proslijedivši razgovarati s vragom, reče: Gospodine, ovaj je mladić dospio u najveću nevolju, on bi htio, da se povrati u svoje prijašnje stanje. Neprijatelj odgovori: Ako hoće, da mi bude pokoran, učinit ću ga bogatijim, negoli što je prije bio. A ponajprije treba da zataji Boga.

Na to se zgrozi mladić; ali potican od onog nesretnog vrača, neka to učini, učini on to i zataji Boga. Ali to nije dosta, prihvati sotona, treba da zataji i Mariju, jer je Ona, kojoj mi pripisujemo najveće gubitke naše. O, kolike Ona otima iz naših ruku te ih natrag privodi k Bogu i spašava. O, to pak ne, odvrati mladić, da bih ja zatajio Majku svoju.

Ona je sva nada moja; radije ću prosjačiti cijeli život svoj. To reče i ode od onoga mjesta. Na povratku prolazio je kraj neke Crkve

Marijine; ožalošćen uđe u crkvu, poklekne pred slikom Njezinom i stane plakati i moliti Bl. Djevicu, da mu u Boga isprosi oproštenje grijeha. I gle, Bl. Dj. Marija odmah stane moliti Sina za onoga bijednika. Na početku reče Isus: Ali, Majko moja, ovaj me je nezahvalnik zatajio! No videći, kako Majka ne prestaje moliti se za mladića, reče na kraju:

O, Majko, ja Ti nisam nikad ništa uskratio, ja mu opraštam, jer si me Ti za to ti molila. Sve to potajno promatraše onaj građanin, koji je kupovao stvari od onoga rasipnoga mladića. Taj vidjevši, kako se Marija milosrdnom pokazala onom grješniku, dade mu za suprugu svoju jedinicu kćerku i učini ga baštinikom svega imanja svojega. I tako onaj mladić pomoću Marijinom zadobije opet i milost Božju, a i vremenita dobra.

Molitva. O dušo moja, vidi, kako Ti lijepu nadu u spasenje i vječni život daje Gospodin, kad ti je po milosrđu svojem dao ufanje u zaštitu svoje Majke iako si zbog grijeha svojih toliko puta zaslužila nemilost Njegovu i pakao. Hvali dakle Boga svoga i svojoj Zaštitnici Mariji, što se udostojala primiti te pod svoje okrilje, kako te o tom uvjeravaju tolike milosti, koje si njezinim posredovanjem dobila.

O da, ljubazna Majko moja, ja Ti zahvaljujem za sve ono dobro, koje si učinila meni nesretniku, koji sam zaslužio Pakao. O Kraljice, od koliko si me pogibelji oslobodila! Koliko si mi svjetla i koliko milosrđa već od Boga isprosila. A koje veliko dobro ili koju veliku čast si Ti primila od mene, te si toliko nastojala, da mi učiniš dobro? Dakle samo Te je tvoja dobrota na to nagnala. Ah, kad bih ja za te dao krv i život, ipak bi bilo malo prema onomu, što Ti dugujem, pošto si me Ti oslobodila od vječne smrti, i kako se nadam, učinila si, da sam opet zadobio milost Božju; uopće, ja priznajem, da mi je od Tebe sva sreća moja. Premila Gospo moja, ja bijednik, ne mogu ti ništa drugo dati, nego da te uvijek hvalim i ljubim. Daj, udostoj se primiti ljubav siromašnoga grješnika, kojega je očarala tvoja dobrota.

Ako li srce moje nije dostojno da te ljubi jer je okaljano i puno zemaljskih osjećaja; do Tebe je da ga promijeniš, o daj obrati ga. A zatim sveži me s Bogom mojim i sveži me tako da se ne budem mogao nikada više odijeliti od ljubavi Njegove. Ovo Ti tražiš od mene, da ja

ljubim Boga tvojega; i to ja tražim od Tebe, isprosi mi milost, da Ga ljubim i da Ga ljubim uvijek i drugo ne želim. Amen.

2.2. Kako nam je nužan zagovor Marijin da se spasimo

Kaže sv. Bernard, kao što su jedan muž i jedna žena zajedno radili na našu propast, tako je bilo prikladno, da jedan drugi čovjek i jedna druga žena sudjeluju u našem otkupljenju, to bijahu Isus Gospodin i Njegova Majka Marija. Bez dvojbe, veli Svetac, da je Isus Krist sam bio dostatan, da nas spasi, ali više se pristojalo, da bude kod otkupljenja našega i jedan i drugi spol, kad kod iskvarenosti naše nije manjkao ni jedan ni drugi spol. Zato bl. Albert Veliki Mariju zove: *Pomoćnicom otkupljenja,* Suradnicom u djelu otkupljenja.

I Ona sama objavi sv. Brigiti: *Adam i Eva prodaše svijet za jednu jabuku, Sin moj i Ja otkupismo svijet s jednim srcem.* Mogao je Bog, tvrdi sv. Anselmo, stvoriti svijet iz ništa; ali pošto se je svijet svojom krivnjom izgubio, nije ga htio obnoviti bez Marijina sudjelovanja. Na tri je načina, tumači učeni Suarez, Majka Božja sudjelovala u djelu našega spasenja: prvo time, što se je presvetim životom učinila vrijednom da se u Njoj izvrši otajstvo utjelovljenja Riječi Božje. Drugo time, što je veoma mnogo i neumorno za nas molila, dok je na zemlji živjela; treće time, što je drage volje žrtvovala Bogu život svoga Sina za naše spasenje.

I za to je Gospodin pravedno odredio; pošto je Marija s tolikom ljubavi prema ljudima i na toliku slavu Božju radila za spasenje svih, da svi po Njezinom zagovoru postignu spasenje. Blažena se Djevica Marija zove *Pomoćnicom našega opravdanja jer je Bog Njoj povjerio sve milosti, koje se trebaju nama udijeliti.* Stoga tvrdi sv. Bernard, da svi ljudi; i koji su bili i mi koji jesmo i oni koji će biti, trebaju Mariju smatrati kao sredstvo i kao Posrednicu spasenja sviju vjekova. Isus Krist, Gospodin naš reče; da Ga ne može nitko naći, ako ga nije Njegov nebeski Otac prije privukao svojom božanskom milošću.

Nitko ne može doći k meni ako ga ne dovuče Otac, koji me posla. (Iv. 6, 44.). Pa tako govori Isus i o svojoj Majci, veli Rikard: *Nitko ne dolazi k Meni, oka ga moja Majka ne privuče svojim prošnjama.* Isus

bijaše plod, kako joj reče sv. Elizabeta: *Blagoslovljena Ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe Tvoje.* Tko dakle želi plod, treba ići stablu. Tko želi Isusa, mora ići Mariji, i tko nađe Mariju, zacijelo će naći i Isusa. Vidjevši sv. Elizabeta Presvetu Djevicu gdje dolazi u pohode u njezinu kuću, ne znajući kako bi joj zahvalila, sva ponizna podvikne: *I otkud meni ovo, da dođe Majka Gospodina mojega k meni?*

Ali kako, pita se, zar nije sv. Elizabeta već znala da nije u njenu kuću došla samo Marija nego i Isus? Pa zašto se naziva nevrijednom, primiti Majku, a ne još više što vidi, gdje ju pohađa Sin Božji? Znala je Svetica vrlo dobro, kad dolazi Marija, da nosi sa sobom i Isusa i zato joj bilo dosta, što se zahvalila Majci, a da nije spomenula Sina.
Ona je kao trgovački brod, koji iz daleka nosi kruh svoj. Marija bijaše taj presretni brod, koji nam je s Neba donio Isusa Krista Kruh živi, koji dođe s Neba, da nam dade život vječni, kako reče On: *Ja sam kruh živi, koji siđe s Neba, ako tko jede od ovoga kruha, živjet će u vijeke.* Stoga kaže Rikard, da će se u moru ovoga svijeta pogubiti svi oni, koji ne budu primljeni u ovaj brod, to jest, koji ne budu zaštićeni od Bl. Dj. Marije.

Stoga, dodaje on; *koliko puta vidimo, gdje se dižu valovi ovoga mora, trebamo vapiti k Mariji: Gospo, spasi nas, pogibosmo.* Uvijek kad vidimo, da smo u pogibelji, da propadnemo zbog napasti ili strasti sadašnjega života, trebamo pribjeći k Mariji, vičući: Gospo, brzo nam priteci u pomoć, izbavi nas ako ne želiš vidjeti kako propadamo.

Usput ističemo, kako Rikard bez straha kaže Mariji: *spasi nas, izgibosmo.* Mogao bi tko reći, ta samo Bogu pripada da nas spasi. Ali ako onaj koji je osuđen na smrt, može onomu koji je u milosti kraljevoj reći; neka ga spasi, zagovarajući ga kod kralja, da mu isprosi život, kako ne bismo i mi mogli reći Majci Božjoj, da nas spasi time, da nam isprosi milost vječnoga života. Sv. Ivan Damašćanski bez oklijevanja kaže Bl. Djevici:

Kraljice neokaljana i čista, spasi me, izbavi me od vječne osude. Sv. Bonaventura zove Mariju: *O spasenje onima, koji Tebe zazivaju. Sv. Crkva to potvrđuje nazivajući Mariju spasenjem ili zdravljem bolesnih.* I mi recimo Mariji od srca: *spasi nas, ta nikome nije otvoren*

put do spasenja, osim po Njoj, kaže neki pisac; a već prije njega reče sv. Germano: *Nitko se neće spasiti, osim po Tebi, o Marijo!*

Ali gledajmo što dalje govore sveci, kako nam je potreban zagovor božanske Majke. Slavni sveti Kajetano rekao bi, da mi doduše možemo moliti za milosti, ali da ih nećemo dobiti bez zagovora Marijina. A to potvrđuje sv. Antonino onom lijepom izrekom: *Koji moli bez Marije, taj bi htio letjeti bez krila.* Kao što je Faraon rekao Josipu: *Zemlja je Egipatska u ruci tvojoj* i kao što je kralj sve one, koji se njemu utjecahu za pomoć, slao Josipu, govoreći: *Idite k Josipu,* tako i nas Gospodin Bog, kad od Njega ištemo milosti šalje k Mariji:

Idite k Mariji! jer je On odlučio, kaže sv. Bernard, da nam neće udijeliti ni jedne milosti osim po rukama Marijinim: *Odlučio je, da neće ništa dati osim po Mariji.* Stoga kaže Rikard od sv. Lovrinca: *Spasenje je naše u ruci Marijinoj,* tako joj mi kršćani možemo mnogo bolje reći i punijim pravom, nego li što rekoše Egipćani Josipu: *Spasenje je naše u tvojoj ruci.* To isto kaže časni Idot: *Spasenje je naše u njezinoj ruci.* To isto ali mnogo krepkije, tvrdi Kasijan: *Sve spasenje svijeta stoji u veličini Marijine blagonaklonosti.* Kasijan kaže da je spasenje svih u tome da ih Marija brani i štiti.

Koga Marija zakriljuje, taj će se spasiti; koga Marija ne zakriljuje, taj će propasti. Sv. Bernardin Sienski joj kaže: *Ti si Djeliteljica svih milosti, spasenje naše u Tvojoj je ruci.* To jest Gospo mila, pošto Ti, dijeliš sve milosti, a i milost spasenja ima doći samo po tvojoj ruci, dakle naše spasenje o Tebi ovisi.

Zato je pravo rekao Rikard: *Kao što kamen pada u dubinu, kad se ispod njega izmakne zemlja, tako duša pada u grijeh, a zatim u Pakao, kad joj se oduzme pomoć Marijina.* Dodaje sv. Bonaventura, da nas Bog neće spasiti bez posredovanja Marijina: *On nas bez Nje neće spasiti* nastavlja govoreći: *Kao što dijete bez dojilje ne može živjeti, tako se ni mi bez Marije ne možemo spasiti.* Stoga nas nagovara: *Neka dakle žeđa duša tvoja za Njom drži je i ne pusti je, dok te ne blagoslovi.* Nastoj, da tvoja duša žeđa za pobožnošću k Mariji, čuvaj uvijek tu pobožnost i ne napusti je, dok nisi prispio u Nebo, da primiš njen majčinski blagoslov.

Lijepo kaže sv. German: *Nema ga, koji bi došao do spoznanja*

Božjega, osim po Tebi, Presveta Djevice; nema ga, koji bi se spasio, osim po Tebi, Roditeljice Božja; nema ga, koji bi se izbavio od pogibelji, osim po Tebi, Djevice Majko, nema ga, koji bi primio dar Božji, osim po Tebi, milosti puna. I na drugom mjestu kaže joj: *Kad ne bi otvorila put, nitko ne bi postao duhovan.* Kad ne bi Ti čovjeku otvorila put, nitko se ne bi oslobodio od navala osjetila i grijeha. Kao što mi nemamo pristupa Ocu vječnomu, osim po Isusu Kristu, tako kaže sv. Bernard, nemamo pristupa Isusu Kristu osim po Mariji: *Po Tebi, koja si našla milost, imamo pristup Sinu, Majko spasenja, da nas po Tebi primi, koji je po Tebi dan nama.*

I eto divna razloga kaže sv. Bernard, zbog kojega je Gospodin odredio, da se svi spasimo po zagovoru Marijinu: da nas po Mariji primi Spasitelj, koji je po Mariji nama darovan i zato je Svetac Božji zove Majkom milosti i našega spasenja. Dakle prihvaća sv. German: što će biti od nas, kakva nam nada ostaje, da ćemo se spasiti, ako nas Ti ostaviš, o Marijo, koja si život kršćana? *Ako nas Ti ostaviš, o živote kršćana, što će od nas biti.*

Ali ako sve milosti od Boga dolaze po Mariji, da li se onda sveci Božji, kad ih prosimo za njihov zagovor, imaju uteći Majci Božjoj, da nam po Njoj steknu milosti? Lako možemo vjerovati, kako Gospodin Bog, da proslavi Majku svoju, pošto ju je učinio Kraljicom svih svetih i pošto želi, da se sve milosti dijele po njezinim rukama, također želi da se sveci Njoj utječu, da isprose svojim štovateljima milosti.

To izrekom tvrde sv. Bernard sv. Anselmo, sv. Bonaventura, a s njima i veliki teolog Suarez i drugi. *Uzalud bi se drugim svecima molio,* kaže sv. Bernard, *koga ne bi Ona potpomagala.* Pa tako tumači i neki pisac one riječi proroka Davida: *Tvoje će lice moliti svi bogati od naroda.* Bogatuni velikoga naroda Božjega jesu sveci Božji, koji se svi, kada hoće isprositi kojemu od svojih štovatelja kakovu milost preporučuju Bl. Dj. Mariji, da im ju Ona zadobije.

Stoga je pravedno, kaže o. Suarez, molite se svecima da nas zagovaraju kod Bl. Dj. Marije, svoje Kraljice. Evo njegovih riječi: *Među svecima se ne običajemo poslužiti jednim svecem, da nam bude posrednikom kod drugoga, budući da su svi istoga reda. Ali se kod Djevice Marije kao Gospe i Kraljice drugim svecima poslužujemo kao*

zagovornicima. I to je baš sv. Benedikt obećao sv. Franciski Rimskoj, kako to čitamo kod o. Marcheza. Jednom se ukaza ovaj svetac sv. Franciski i uzevši je pod svoju zaštitu obeća joj, da će joj biti zagovornikom kod Majke Božje.

U potvrdu toga dodaje sv. Anselmo, govoreći sa Bl. Djevicom: *Što mogu svi ovi s Tobom, to možeš Ti sama bez svih njih.* Gospo! Što mogu postići zagovori svih svetaca s Tobom sjedinjenih, to može vrlo lako postići sam tvoj zagovor bez njihove pomoći. A zašto to možeš? govori dalje svetac. A zašto Ti sama imaš toliku moć? *Jer si Ti sama Majka Spasitelja našega, Zaručnica Božja i Kraljica Neba i zemlje.* Ako nas Ti ne zagovaraš, ni jedan svetac neće moliti za nas, niti nam pomoći: *Ako Ti šutiš, nitko neće pomoći, nitko se pomoliti. Ako se pak Ti, Gospo, moliš za nas, svi će pomagati, svi će se moliti:* svi će sveci nastojati da se za nas mole i da nam priteknu u pomoć.

Učeni o. Segneri primjenjuje u svojoj knjizi "Štovatelj Marijin" sa Crkvom na Mariju riječi sv. Pisma: *Okrug nebeski obađoh sama.* I kaže: Kao što prva sfera (okrug) sa svojim gibanjem čini, te se gibaju sve druge sfere, tako i Bl. Dj. Marija, kada krene moliti za koju dušu, čini da se i sav Raj s Njome moli. Što više, veli sv. Bonaventura: *Kad Presveta Djevica pristupa k Bogu, da se za nas moli, tad Ona zapovijeda anđelima i svetima, da je prate i da se zajedno s Njome Svevišnjemu mole za nas.*

I tako se napokon shvaća razlog, zbog kojega nam sv. Crkva nalaže, da Majku Božju zazivamo i pozdravljamo velikim imenom ufanja našega: *Ufanje naše, zdravo!* Luter bi rekao da ne može podnositi, što Rimokatolička crkva Mariju, puki stvor, zove: ufanje naše: *Ne mogu trpjeti,* riječi su njegove, *da se Marija zove ufanje i život moj.* Jer, govoraše, Samo Bog i Isus Krist, kao Posrednik naš, jesu ufanje naše, a naprotiv, da Bog proklinje onoga, koji stavlja ufanje svoje u stvorenje, kako kaže i kod proroka Jeremije:

Proklet čovjek, koji se uzda u čovjeka. Ali sv. Crkva nas uči, da nju zauvijek zazivamo: *Ufanje naše, zdravo!* Dakako, koji stavlja ufanje svoje u stvorenje neovisno od Gospodina Boga, taj će zacijelo biti proklet od Boga, jer je Bog jedini izvor i djelitelj svakoga dobra, a stvor bez Boga niti što ima, niti što može dati. Ali, ako je Gospodin

naredio kako već dokazasmo, da sve milosti dođu po Mariji, kao po kakvoj zlatnoj cijevi milosrđa, to onda možemo i moramo tvrditi, da je Bl. Dj. Marija ufanje naše, po kojoj dobivamo milosti Božje.

Pa zato je sv. Bernard naziva svim razlogom nade svoje: *Sinci, Ona je moje najveće pouzdanje, Ona je sav razlog nade moje,* ili sva nada moja. To isto bi tvrdio i sv. Ivan Damašćanski, kad Bl. Djevici reče: Gospo! *U Tebe sam postavio ufanje moje od srca* i uprtim očima o Tebi ovisim, tj. od Tebe očekujem spasenje moje. Sv. Toma Akvinski kaže, da je Marija: *Sva nada života.* Sv. Efrem svečano izjavljuje: *O Djevice preiskrena, mi nemamo drugoga pouzdanja, doli Tebe. Pod krilima Tvoje blagosti štiti i čuvaj nas.*

Jednako kaže sv. Alfons: Djevice Presveta, primi nas pod svoje okrilje, ako želiš, da se spasimo, jer nemamo druge nade, da ćemo se spasiti osim po Tebi. Zaključimo o tome sa sv. Bernardom: *Štujmo Bl. Djevicu Mariju svim žarom srca našega, jer je to volja Onoga, koji je htio, da mi sve imamo po Mariji.* I s toga nas hrabri Svetac Božji, kad želimo i tražimo kakvu milost, da se uvijek preporučimo Bl. Dj. Mariji te se ufajmo, da ćemo je po Njoj dobiti.

Tražimo milost i to po Mariji tražimo; jer kaže Svetac, ako ti i ne zaslužiš kod Boga one milosti koje tražiš, ali je zaslužuje Marija, koja ju traži za tvoje dobro: *Budući da nisi bio vrijedan, da ti Bog da milosti, dano je Mariji, da po Njoj primiš, štogod imaš.* Stoga opominje svakoga isti sv. Bernard, štogod Bogu prikazujemo ili od djela ili od molitava, da sve to nastojimo preporučiti Bl. Dj. Mariji, ako želimo da Gospodin to primi: *Štogod možeš Bogu prikazati, sjeti se, da to prikažeš Mariji, ako ne želiš biti odbijen, neuslišan.*

Primjer. Glasovita je povijest Teofila, što je napisa Eustahijan, patrijarh konstantinopolitanski, koji je na svoje oči gledao događaj, što se tu pripovijeda, a potvrđuju ga sv. Petar Damjanski, sv. Bernard, sv. Bonaventura, sv. Antonino i o. Crasset. Teofil bijaše arhiđakon katoličke crkve u Adanasu, gradu na Siliciji i bijaše na tolikom glasu, da ga je narod htio imati za svojega biskupa, ali je on to u svojoj poniznosti odbio.

No kad su ga zatim neki zlobnici optužili, i on poradi toga bio svrgnut sa svoje časti i službe, uhvati ga zbog toga tolika bol, da je

zaslijepljen od strasti, potražio nekoga vračara. Ovaj učini, da se Teofil susreo sa đavlima da bi mu vrag pomogao u onoj njegovoj nevolji. Vrag odgovori, ako želi njegovu pomoć, neka se odrekne Isusa i Marije, njegove Majke i neka napiše vlastitom rukom da ih se odriče, pa mu preda to pismo. Teofil učini to grozno djelo. Slijedeći dan saznavši biskup, da je Teofilu učinjena krivica, zamoli ga za oproštenje i povrati mu prijašnju njegovu službu.

Onda Teofil, osjećajući strašnu grižnju savjesti radi učinjenog golemog grijeha, stade bez prekida roniti suze. Ali što učini odjedanput? Ode u neku crkvu, ondje se baci na koljena pred slikom Marijinom i plačući zavapi: O Majko Božja, neću sumnjati jer imam Tebe, koja si tako milostiva, te mi možeš pomoći. Tako je plakao i molio se Bl. Dj. Mariji kroz četrdeset dana. I gle, jedne noći ukaže mu se Majka milosrđa i reče mu: O Teofile! Što si učinio? Odrekao si se prijateljstva mojega i Sina mojega, kome za volju? Za volju tvome i mome neprijatelju. Gospo, reče Teofil, oprosti mi, i učini, da mi oprosti Tvoj Sin. Onda, videći Marija njegovo pouzdanje, reče mu: razvedri se, Ja ću se za tebe moliti Bogu. Teofil ohrabren još obilnije zaplače, umnoži pokore i molitve i ne ode ispred one slike. I gle opet mu se ukaže Bl. Dj. Marija sva radosna u licu i reče mu: Teofilo, budi radostan. Ja sam prikazala tvoje suze i molitve Gospodinu Bogu i On ih je primio i već ti je oprostio. Ali budi mu odsada zahvalan i vjeran! Gospo, odvrati Teofil, to mi još nedostaje, da budem potpuno zadovoljan, neprijatelj drži još u ruci svojoj ono bezbožno pismo, u kojemu sam se odrekao Tebe i Sina Tvojega.

Ti možeš učiniti, da mi se povrati. I gle, poslije tri dana noću probudi se Teofil i nađe ono pismo na svojim prsima. Sutradan, kad je biskup bio u Crkvi i s njim mnogo naroda, ode i Teofil u Crkvu, baci se biskupu do nogu i gorko plačući ispripovjedi mu cijeli događaj i preda mu mrsko pismo, koje je biskup dao odmah spaliti pred svim onim narodom. Narod je plakao od radosti, uzvisujući dobrotu Božju i milosrđe Marijino, koje je iskazala onom bijednom grješniku. Ovaj se povrati u Crkvu Bl. Djevice i ondje za tri dana umrije, sav zadovoljan i zahvaljujući Isusu i Njegovoj svetoj Majci.

Molitva. O Kraljice i Majko milosrđa, koja svima onima, koji se

Tebi utječu, dijeliš milosti s tolikom darežljivošću, jer si Kraljica i s tolikom ljubavlju, jer si naša preljubezna Majka. Tebi se danas preporučujem ja, tako siromašan zaslugama i krepostima, a tako opterećen dugovima, koje dugujem božanskoj Pravdi.

O Marijo, mila Majko, Ti držiš ključ svih Božjih milosti, ne zaboravi nevolja mojih i ne ostavi me u tolikom mojem uboštvu. Ti si tako darežljiva prema svima, želiš dati više, nego se od Tebe prosi, budi takva i prema meni. Gospo, štiti me, a to je sve, što Te molim. Ako me Ti štitiš i braniš, ja se ne bojim ničega. Ne bojim se đavli, jer si Ti moćnija, nego li cijeli Pakao; ne bojim se svojih grijeha, jer mi Ti možeš jednom riječju kod Boga zadobiti oproštenje svih grijeha.
Ako si mi Ti naklona, ne bojim se ni srdžbe Božje, jer se i na jednu molbu Tvoju Bog odmah ublažuje. Jednom riječi ako me Ti zaklanjaš, ja se svemu nadam, jer Ti sve možeš. O Majko milosrđa, ja znam, da je Tebi milo i po Tebe je slavno, ako pomogneš nevoljnima i možeš im pomoći samo ako im nisu otvrdnula srca. I ja sam grješnik, ali nisam otvrdnut, hoću da promijenim život. Možeš mi dakle pomoći: pomozi mi i spasi me. Danas se ja predajem u ruke Tvoje. Reci mi, što mi je činiti, da omilim Bogu; jer ja sam voljan to učiniti i nadam se, da ću to izvršiti pomoću Tvojom, o Marijo, Majko, svjetlosti, utjeho, utočište i sve ufanje moje. Bilo tako, tako bilo! Amen.

3. Svrni dakle Zagovornice naša

3.1. Marija je moćna Zagovornica, koja može sve spasiti

Tako je velika vlast majki nad sinovima, da one nikad ne mogu postati podložne svojim snovima, ma oni bili i vladari te imali neovisno gospodstvo nad svim osobama u svojim kraljevstvima. Istina, da Isus Gospodin sada na Nebesima, jer ondje sjedi o desnu Boga Oca, to jest, kako uči sv. Toma, i kao čovjek zbog osobnog sjedinjenja s Riječju Božjom, ima vrhovno gospodstvo nad svima, pa i nad Bl. Dj. Marijom; uza sve to uvijek će biti istina da se je naš Spasitelj za ono vrijeme, dok je živio na zemlji htio poniziti i biti podložan Bl. Dj. Mariji, kako nam svjedoči sv. Luka, govoreći: *I bijaše im poslušan.*

Što više, kaže sv. Ambrozije, da je Isus Krist, pošto se je udostojao Bl. Dj. Mariju učiniti svojom Majkom, kao njezin Sin doista i bio dužan pokoravati se Njoj. Pa stoga kaže Rikard od sv. Laurencija, da se o drugim svecima kaže, da su oni s Bogom tj. da se oni pokoravaju Bogu; ali Bl. Dj. Marija da je nešto više dobila, naime ne samo da se je Ona pokoravala volji Božjoj, nego se je i Gospodin pokoravao volji Njezinoj.

Pa dok se o tolikim drugim djevicama, nastavlja isti pisac-kaže, da idu za Jaganjcem Božjim, kamo god On ide, to se za Bl. Dj. Mariju može reći, da je na zemlji Jaganjac Božji slijedio Nju, jer se je učinio Njoj podložan. *A za Djevicu Mariju* - njegove su riječi - *može se sigurno kazati, da je Jaganjac išao za Njom, kamo god je Ona išla, po onom iz sv. Luke: Bijaše im poslušan.* Stoga kažemo, i ako Bl. Djevica sada na Nebu ne može više zapovijedati Sinu svojemu, da će ipak uvijek Njezine molitve biti molitve majčine; pa zato vrlo moćne, da postignu što Ona želi. Sv. Bonaventura uči, da Marija ima tu milost kod Sina, te može isprositi, što hoće: *Velika je odlika Marijina, jer je kod Sina najmoćnija.*

A zašto? Upravo zbog razloga, koji smo naveli i koji ćemo odmah opširnije razložiti, *jer su molitve Marijine molitve majčinske.* I stoga kaže sv. Petar Damjanski, da Bl. Djevica može, koliko želi, i na Nebu i na zemlji onima koji zdvajaju pomoći doći do nade, da će se spasiti. Kaže on Bl. Djevici: *Dana ti je sva vlast na Nebu i na zemlji, i ništa ti nije nemoguće, koja možeš i zdvajajuće podignuti do ufanja u spasenje.* A zatim pridodaje, kad Bl. Djevica traži kakvu milost za nas u Isusa Krista (kojega svetac zove Oltarom milosrđa, gdje grješnici zadobivaju oproštenje od Boga), Sin Božji toliko cijeni molitve Marijine i toliko želi ugoditi joj, te se čini, da Ona dok moli, više zapovijeda, negoli prosi, i prije da je Gospodarica negoli službenica.

Pristupaš k onom žrtveniku ljudskog pomirenja ne samo kao Ona, što prosi, nego i kao Ona, što zapovijeda, kao Gospodarica, a ne kao službenica, jer Ti Sin ništa ne uskraćuje, da te počasti. Tako hoće Isus da časti svoju dragu Majku, koju je toliko častio i štovao u svojemu životu, te joj odmah daje, što moli i što želi. Lijepo to potvrđuje sv. German, govoreći Bl. Djevici: Ti si, Majko Božja, svemoguća, da

spasiš grješnike, i ne trebaš druge preporuke kod Boga, jer si Majka pravoga života.

Vlasti Presete. Djevice sve služi i sam Gospodin Bog. Sv. Bernardin Sienski ne ustručava se ovim riječima kazati, da se zapovijedima Marijinim sve pokorava i Gospodin Bog; a htio je tim uistinu reći, da Bog usliša prošnje Marijine kao da su to zapovijedi. Stoga sv. Anselmo ovako govori Mariji: *Tebe je, o Djevice, Bog tako uzvisio, da Te je sa sobom darovao, te ti je sve moguće.* Gospodin te je tako uzvisio, da Njegovom dobrotom možeš svojim štovateljima postići sve moguće milosti, *jer je Tvoja zaštita svemoguća, o Marijo,* kako joj veli Kuzma jeruzalemski.

Da, Marija je svemoguća, prihvaća Rikard, jer po svakom zakonu kraljica uživa iste povlasti, koje i kralj. A kad je, pridodaje, ista moć Sina i Majke to je od Svemogućega Sina i Majka postala svemoguća; tako te sv. Antonin kaže, da je Bog cijelu Crkvu postavio ne samo pod zaštitu, nego pod gospodstvo Marijino: *Crkva je ne samo pod zaštitom Djevičinom, nego i pod gospodstvom i vlašću Njezinom.* Prema tome, budući da Majka mora imati istu moć, koju ima i Sin, s pravom Isus, koji je svemoguć, učini Bl. Dj. Mariju svemogućom.

No dakako uvijek ostaje istinito da dok je Sin svemoguć po naravi, Marija je svemoguća po milosti. A to se obistinjuje činjenicom, da, štogod moli Majka, Sin joj ništa ne uskraćuje, kako je baš objavljeno sv. Brigiti. Ona je čula jednom, gdje je Isus razgovarao s Marijom i ovako Joj rekao: *Traži od Mene, što hoćeš, jer ne može biti uzaludna prošnja tvoja.* Majko moja, Ti znaš, koliko te ljubim, stoga traži od Mene, što hoćeš, jer ne mogu, da te ne bi uslišao, pa molila Ti što mu drago.

I lijep je razlog, koji Gospodin navodi: *Budući da Ti nisi Meni ništa uskratila na zemlji, Ja neću ništa uskratiti Tebi na Nebesima.* Kao da kaže: Majko, dok si bila na zemlji, nisi propustila učiniti sve iz ljubavi prema Meni, pravo je dakle, da Ja sada na Nebesima učinim sve ono, što Ti zaprosiš od Mene. Po tom se Bl. Dj. Marija zove svemoguća na onaj način, kako se to može razumijevati o jednom stvoru, koji nije sposoban za kakovu božansku vlastitost. Ona je svemoguća, jer svojim molitvama postiže sve, što želi. S pravom ti dakle, o velika naša

Odvjetnice, kaže sv. Bernard: *Trebaš samo željeti i sve će biti.*

I sv. Anselmo: *Što god ti želiš, Djevice, svakako će i biti.* Trebaš samo željeti, i sve će se dogoditi; ako Ti želiš i najbjednijega grješnika podignuti do visoke svetosti, možeš, i do Tebe stoji, da to učiniš. U tu svrhu bl. Albert prikazuje Djevicu, gdje ovako govori: *Treba Me moliti, da želim, jer ako želim, nužno je da bude.* Stoga sv. Petar Damjanski, promatrajući ovu veliku moć Marijinu, moli je neka nam se smiluje, govoreći joj ovako: *Neka te gane naravna dobrota, neka te gane moć; jer što si moćnija, to trebaš biti milosrdnija.*

O Marijo, mila naša Odvjetnice, budući da je u Tebe Srce tako milosrdno, da ne može pogledati na nevoljne, a da im se ne bi smilovalo, a ujedno imaš kod Boga moć tako veliku, da možeš spasiti sve one, koje zakriljuješ, ne ustručavaj se uzeti u zaštitu i nas bijedne, koji u Tebe postavljamo sve nade svoje. Ako te ne diraju naše prošnje, neka te gane blago Srce tvoje, neka te gane barem moć tvoja, jer te je zato Bog obdario tolikom moći, da budeš to milosrdnija i spremnija nam pomoći, što si moćnija da nam pomogneš.

Doista o tom nas uvjerava sv. Bernard, govoreći, da je Marija kako moći tako i milosrđem neizmjerno bogata; pa kao što je njezina ljubav najmoćnija tako je i najmilosrdnija, da nas pomiluje; a to nam i djelima neprestano pokazuje. *Premoćna i preblaga ljubav Majke Božje obiluje i osjećanjem smilovanja i činom pritjecanja u pomoć: Ona je bogata i jednim i drugim.* Otkako je živjela Bl. Dj. Marija na zemlji, jedina Njezina misao bijaše, iza slave Božje, da pomogne nevoljne bijednike; pa znamo kako od onog časa uživa povlasticu, da je uslišana u svemu što moli. To znamo iz onoga, što se dogodilo na svadbi u Kani Galilejskoj. Kad je ponestalo vina, Bl. Dj. Marija, videći tjeskobu i stid one kuće, moli u Isusa, da bi je utješio čudom, rekavši da nemaju vina. Nemaju vina. Isus Gospodin odgovori: *Što ja imam s tobom ženo? Još nije došao moj čas.* Pazite! Premda se čini, da je Gospodin uskratio Majci milost, govoreći: "Što je, o ženo, stalo Meni ili Tebi do toga, što je ponestalo vina, još mi ne dolikuje činiti čudesa, jer još nije osvanuo za to čas, to će biti u vrijeme propovijedanja, kad mi treba znacima i čudesima potvrditi moju nauku; ipak Bl. Djevica, kao da joj je Sin već udijelio milost, reče onim ljudima: *Što god vam kaže, učinite!* jer ćete

biti sada utješeni. Reče im *Isus napunite sudove vodom;* i zaista Isus Krist, da udovolji Majci, pretvori onu vodu u najbolje vino.

Ali kako se je to moglo dogoditi? Ako li je vrijeme određeno za čudesa bilo ono vrijeme, kad je Gospodin imao propovijedati, kako se je ovo čudo moglo dogoditi prije protiv odluke Božje? Ne, odgovaramo, *nije* se ništa dogodilo protiv odluka Božjih; jer istina, još ne bijaše došlo vrijeme za čudesa, sa svim tim je Bog od vijeka odredio drugom općenitom odlukom, štogod bude ova božanska Majka prosila, da joj se nikada ništa ne uskrati.

Pa stoga, znajući Bl. Djevica Marija dobro za ovu svoju povlasticu, premda se sada činilo, kao da je Sin Božji odbio Njezinu prošnju, ipak reče slugama, neka učine, što im bude kazao. To htjede reći sv. Ivan Zlatousti, tumačeći riječi sv. Ivana Evanđeliste: *Što ja imam s tobom ženo! I premda je Gospodin tako odgovorio, ipak se pokorio prošnjama Majčinim,* da počasti Majku svoju.

To isto potvrđuje sv. Toma, kad kaže: *Onim riječima: Još nije došao moj čas, pokaza, kako bi bio odgodio čudo, da Ga je za nj tko drugi zaprosio; ali, jer Ga je molila Majka, učinio ga je.* Tako kažu drugi sv. oci i teolozi. Da počasti Majku, pretekao je vrijeme, određeno za čudesa. Uopće sigurno je, da nema ni jednoga stvorenja, koje bi nama nevoljnima mogao isprositi toliko milosti, koliko ova dobrostiva Odvjetnica, koju Gospodin time časti ne samo kao svoju ljubeznu službenicu, nego kao svoju pravu Majku.

Tako govori Njoj i Vilelmo Pariški. *Ni jedan stvor ne bi mogao kod Sina Tvojega isprositi potrebnima toliko i tako velike milosti, kako im Ti izmoliš, i u tom Te bez dvojbe poštuje ne kao službenicu nego kao pravu Majku svoju.* Dosta je, da Bl. Dj. Marija govori, i Sin Božanski sve izvrši. Govoreći Gospodin u Pjesmi nad pjesmama sa zaručnicom, a pod tom se razumijeva Marija, kaže joj: *"Koja stanuješ u vrtovima, prijatelji slušaju, daj mi, da čujem glas tvoj".*

Ovi prijatelji su sveci Božji, kad oni mole kakovu milost u korist svojim štovateljima, očekuju, da tu milost njihova Kraljica izmoli i isprosi od Boga; jer kako prije rekosmo ni jedna se milost ne daje osim po zagovoru Bl. Dj. Marije. A kako Ona to isprosi? Dosta je, da dade Sinu svome da čuje glas Njezin: *Daj mi, da čujem glas Tvoj!* Dosta je, da

Ona govori, pa je Sin odmah usliša. Evo, kako Vilelmo Pariški, tumačeći u tom smislu gore spomenute riječi, prikazuje Sina, gdje ovako govori Mariji:

Ti, koja prebivaš u vrtovima nebeskim, pouzdano zagovaraj koje god hoćeš, jer ne mogu zaboraviti, da sam Sin Tvoj, ne mogu stoga Majci ništa zanijekati. Samo reci, što želiš, jer čim Te Sin čuje, odmah će Te i uslišati. Gottfrid, opat, kaže, iako Bl. Dj. Marija zadobiva milosti molitvom, sa svim tim Ona moli s nekom majčinom zapovijesti; i zato moramo za stalno držati, da Ona dobije što želi i što za nas moli. *Pobožno vjerujemo i ufamo se, da Bl. Dj. Marija, zato što je Sin Božji čovjekom postao i rodio se od Nje, nekom rekli bi majčinom zapovijesti u Njega isprosi, štogod hoće.*

Pripovijeda Valerije Maksim o Koriolanu, kako njega, kad je opsjedao grad Rim, nisu mogle od toga odvratiti sve prošnje građana i prijatelja; ali kad je došla i umolila ga mati Veturija, onda se više nije mogao oprijeti, i odmah digne opsadu. Ali toliko su moćnije molitve Marijine kod Isúsa od Veturijine, koliko je Ovaj Sin zahvalniji i više ljubi ovu svoju dragu Majku. P. Justin Miekoviz piše: *"da jedan uzdah Marijin više može, nego li zagovori svih svetaca zajedno."*

Pa to isto, kako pripovijeda o. Paciucchelli, prizna i sam Sotona svetomu Dominiku na usta nekoga opsjednutoga, prisiljen na to zapoviјеđu Dominikovom. Demon reče da kod Boga više vrijedi jedan uzdah Marijin, nego li prošnje svih svetih zajedno združenih. Kaže sv. Antonin, da su prošnje Bl. Djevice, budući da su to prošnje Majke Božje, kao neka vrst zapovijedi, pa stoga nije moguće, da Ona ne bude uslišana, kad moli. Evo njegovih riječi: *Molitva Bogorodičina ima narav zapovijesti, pa je stoga nemoguće, da ne bude uslišana.*

Zato joj ovako govori sv. German, hrabreći grješnike, da se preporuče ovoj Odvjetnici: *"A Ti, Djevice, budući da imaš majčinu vlast nad Bogom, pribavljaš izvrsnu milost oproštenja i onima, koji strahovito griješe; jer ne možeš biti ne uslišana, kad Bog Tebi kao pravoj i neokaljanoj Majci u svemu čini po volji."* Stoga je sv. Brigita slušala jednom, gdje sveci Božji ovako govore Bl. Djevici: *Gospo blagoslovljena, što je to, što Ti ne bi mogla? Jer što Ti želiš, to se i dogodi.* S ovim se slaže ona glasovita izreka: *"Što Bog zapovijeđu, to Ti, Djevice,*

možeš molitvom".

Ili zar nije možda dostojno dobrote Gospodinove, kaže sv. Augustin, da tako čuva čast svoje Majke. On, koji je svečano izjavio, da nije došao na zemlju, da dokine zakon, već da ga vrši, a taj zakon među ostalim stvarima nalaže, da se poštuju roditelji: *Zar ne spada na dobrotu Gospodnju, da čuva čast Majčinu, koji ne dade, da dokine zakon, već da ga ispuni?* Sto više, primjećuje sv. Juraj, nadbiskup Nikomedijski, da Isus Krist izvršava sve prošnje Marijine, da udovolji dužnosti, koju ima prema ovoj Majci, radi toga, što Mu je svojom privolom dala ljudsko biće: *Sin, kao da isplaćuje dug, ispunja prošnje tvoje.*

Zato kliče sv. mučenik Metodije: Raduj se, o Marijo, koja si tako sretna te imaš za dužnika takova Sina, koji svima daje sve, a od nikoga ne prima ništa. Mi svi dugujemo Bogu sve, što imamo, jer je sve njegov dar; ali Tebi se htio Bog sam učiniti dužnikom, kad je od Tebe primio tijelo i postao čovjekom. Evo njegovih riječi: *Raduj se, raduj se, koja imaš za dužnika Sina, koji svima dijeli. Jer mi svi smo Božji dužnici, a Tebi je i On dužnik.* Stoga i kaže sv. Augustin: *Djevica, koja je zavrijedila, da dade otkupninu za one, koji se imaju osloboditi, može više, negoli svi drugi sveci oslobođene zagovarati.*

To jest budući da je Bl. Dj. Marija zavrijedila Sinu Božjemu dati tijelo, a s njim i cijenu otkupljenja, da se mi oslobodimo od smrti vječne, to je Ona, kaže sv. Augustin, moćnija od svih drugih, da nam pomogne postići vječno spasenje. Stoga sv. Teofil, biskup aleksandrijski, koji je živio u vrijeme sv. Jeronima, ovako piše: Sinu je milo, da ga moli Njegova Majka, jer Joj želi udijeliti sve, za što ga Ona prosi, da tako uzvrati milost, koju je On od nje primio, kad Mu je dala tijelo.

Zato sv. Ivan Damašćanski obrativši se Bl. Djevici ovako joj zbori: *Ti dakle, o Marijo, kao Majka Boga Svevišnjega, možeš sve spasiti svojim prošnjama, koje su potkrijepljene Majčinim ugledom.* Zaključimo sa sv. Bonaventurom, koji promatrajući veliko dobročinstvo, što nam ga Gospodin učini, davši nam Mariju za Odvjetnicu, ovako joj govori: *O zaista, divne li dobrote Boga našega, koji svojim krivcima dade Tebe, Gospođo, za Odvjetnicu, da uzmogneš svojom pomoći isprositi, što hoćeš.*

I sv. Alfonso kaže: O doista, divna i neizmjerna dobrota Boga našega, koji je htio nam nevoljnim grješnicima Tebe, Majko, dati za našu Zagovornicu, da nam svojim mogućnim zagovorom uzmogneš isprositi svako dobro, koje hoćeš. O divne milosrdnosti Boga našega prema nama, koji, da se ne bismo odveć bojali radi suda, koji se ima izreći nad nama, odredi nam za odvjetnicu Majku svoju i Gospodaricu milosti!

Primjer. Otac Razzi, kamaldolac, pripovijeda, kako je nekoga mladića, kad mu je umro otac, mati poslala na dvor nekoga kneza. Kad se je majka opraštala sa sinom, budući da je veoma štovala Bl. Dj. Mariju, privoli sina, neka joj obeća, da će svaki dan izmoliti jednu Zdravomariju ovim riječima na koncu:

Djevice blagoslovljena, budi mi na pomoć u času smrti moje! Došavši mladić na dvor, domala postane tako razuzdan i raspušten u zloćama, da je gospodar bio prisiljen otjerati ga. Tada očajan ne znajući, kako bi živio, uvrsti se među razbojnike; no ipak nije u to vrijeme zanemario preporučiti se Majci Božjoj, kako mu je to rekla njegova majka. Napokon bude uhvaćen od pravde i osuđen na smrt. Kad je tako bio u zatvoru, da bude sutradan pogubljen, misleći na svoju sramotu, na bol majčinu, i na smrt, koja ga čeka, stade gorko plakati.

Stoga vidjevši đavao, gdje je mladića pritiskala velika žalost, ukaže mu se u slici lijepa mladića i reče mu, da će ga osloboditi i iz zatvora i od smrti, ako je voljan ono učiniti, što će mu reći. Osuđenik bijaše pripravan na sve. Tada mu taj himbeni mladić očitova, da je on vrag i da je došao, da mu pomogne. Najprije je htio, da zaniječe Isusa Krista i svete sakramente, i mladić pristade na to. Zatim mu reče, da zaniječe Djevicu Mariju i da se odrekne Njezine zaštite. O, to neću nikad učiniti, odgovori mladić, i obrativši se k Djevici Mariji ponovi običnu molitvu, koju ga je naučila majka: *Djevice blagoslovljena, budi mi na pomoć u času smrti moje.* Na ove riječi iščeznu sotona.

Ali mladić osta veoma žalostan radi učinjenoga grijeha, što je zanijekao Isusa Krista. Međutim utekavši se Bl. Djevici, Ona mu isprosi veliko pokajanje zbog svih grijeha, koje je počinio, i on se ispovjedi s velikom boli i skrušenošću srca. Kad je već izašao da ide na stratište, na putu vidi jedan kip Bl. Dj. Marije i on je odmah pozdravi običajnom

molitvom: *Djevice blagoslovljena, budi mi na pomoć u času smrti moje!* I naočigled svima kip nakloni glavu i odzdravi mu. Onda duboko ganut zamoli, da smije poljubiti noge onomu kipu.

Službenici su se protivili s početka, ali mu zatim dopustili, da to učini, radi puka, koji je stao mrmljati i uznemirivati se. Mladić se nagnu, da poljubi noge, a Bl. Dj. Marija s onoga kipa pruži ruku i uze njega za ruku i tako ga je čvrsto držala, da nije bilo moguće oteti ga. Sav narod, kad to vidje, stade vikati: pomilovanje, pomilovanje! I bi pomilovan. A on, povrativši se poslije toga u svoj zavičaj, dade se na uzoran život, i nastavi za života najnježnije štovati Bl. Dj. Mariju, koja ga je oslobodila od smrti i vremenite i vječne.

Molitva. O uzvišena Majko Božja! Reći ću Ti sa sv. Bernardom: *govori, Gospo, jer sluša Sin Tvoj, i što god zamoliš, dobit ćeš;* govori o Marijo, Zagovornice naša, govori u prilog nama nevoljnima. Spomeni se, da si i za naše dobro dobila toliku moć i toliko dostojanstvo od Gospodina Boga. Zato se Bog htio učiniti dužnikom Tvojim, primivši od Tebe ljudsko biće, da bi mogla po svojoj volji nevoljnima dijeliti blago božanskoga milosrđa. Mi smo Tvoji službenici, na osobiti način posvećeni službi Tvojoj, i nadam se, da sam među ovima i ja. Mi se ponosimo, što živimo pod Tvojom zaštitom.

Ako Ti činiš dobro svima i onima, koji Te ne poznaju i ne štuju, dapače i onima, koji Te grde i psuju, koliko se više imamo mi nadati od Tvoje dobrote, koja traži nevoljne, da im pomogne; mi, koji Te štujemo, ljubimo i u Tebe se ufamo. Neka smo veliki grješnici; ali Bog Te je obogatio milosrđem, moći većom od svake naše zloće. Ti nas možeš i Ti nas želiš spasiti, i mi se želimo toliko više tomu nadati, koliko smo toga nedostojniji, da te tim više slavimo na Nebu, kad onamo tvojim zagovorom dospijemo. O Majko milosrđa, mi ti prikazujemo naše duše, koje su nekoć bile tako lijepe i oprane krvlju Isusa Krista, ali se poslije okaljaše grijehom.

Tebi ih predočujemo, Ti nastoj, da ih očistiš. Isprosi nam, da se uistinu popravimo, isprosi nam ljubav prema Bogu, ustrajnost i Raj nebeski. Mi Te molimo za velike stvari, ali što? Zar nam možda ne možeš sve zadobiti? Ili zar su možda pretjerane u odnosu na ljubav, kojom Te Bog ljubi? Tebi je dosta, da otvoriš usta i da moliš Sina

Svojega; On Ti ništa ne uskraćuje. Moli se dakle, o Marijo, moli za nas; moli se: i Ti ćeš biti zacijelo uslišana, a mi ćemo se sigurno spasiti. Amen.

3.2. Marija je milosrdna Zagovornica, koja se ne ustručava braniti i najnevoljnije

Toliko imamo razloga, da ljubimo Ovu našu preljubeznu Kraljicu, da bi još i tada, kad bi Mariju hvalili i slavili po svoj zemlji, kad bi se samo o Njoj propovijedalo u svim propovijedima, kad bi i svi ljudi za nju dali i život svoj, ipak bi sve to bilo malo prema poklonstvu i zahvalnosti, što je dugujemo Njoj za prenježnu ljubav, kojom ljubi sve ljude, pa i najnevoljnije grješnike, koji još imaju neki osjećaj pobožnosti prema Njoj.

Bl. Rajmund Giordani, koji se u svojoj poniznosti nazivaše Idota tj. neznalica, govorio bi, kako Marija ne može ne ljubiti one, koji Nju ljube; dapače Ona se ne ustručava i služiti onome koji Njoj služi; pa ako je to grješnik, upotrebljava Ona sav svoj mogući zagovor, da mu isprosi od svoga blagoslovljenoga Sina oproštenje. *"Marija ljubi one, koji Nju ljube; dapače služi onima, koji Njoj služe. Ona najmoćnije izmiruje sluge i štovatelje svoje sa razgnjevljenim blagoslovljenim Sinom svojim.*

"Tolika je Njezina dobrota", nastavlja isti pisac, *"te se nitko ne treba bojati da pristupi Njoj i toliko je Njezino milosrđe, da nikoga ne tjera od sebe."* Bl. Dj. Marija kao naša preljubljena Odvjetnica sama prikazuje Gospodinu Bogu molitve svojih službenika, posebno one, koje se Njoj upravljaju; jer kao što Sin Božji posreduje za nas kod Vječnoga Oca, tako Ona posreduje za nas kod Sina Svojega, i neprestano nastoji kod jednog i kod drugog o velikom djelu našega spasenja i o tome, da nam isprosi milosti, koje tražimo. *"Ona molitve slugu, poglavito one, koje se Njoj izručuju, prikazuje Božjemu Veličanstvu, jer je Ona Odvjetnica naša kod Sina, kao što je Sin kod Oca; dapače i Ocu i Sinu preporučuje Ona djela i molitve naše."*

S pravom dakle zove bl. Dionizije kartažanin, Bl. Djevicu: *"Osobitim utočištem palih ljudi, nevoljnika i Odvjetnicom svih grješnika, koji se*

k Njoj utječu." Ali, ako bi se ikada našao koji grješnik, koji ne bi doduše zdvajao o njezinoj moći, no sumnjao bi možda o Marijinom milosrđu, bojeći se možda, da mu Ona ne bi htjela pomoći radi teških njegovih grijeha, takvu osobu hrabri sv. Bonaventura govoreći: *"Velika je odlika Marijina, što je kod Sina svemoguća".* Velika je i osobita odlika što Marija svojim molitvama može postići kod Sina sve što želi. *"Ali"*, pridodaje on, *"što bi nam koristila tolika moć Marijina, ako se Ona ne bi za nas brinula"?* Nemojmo dvojiti, zaključuje svetac Božji, već budimo sigurni i uvijek budimo za to zahvalni Gospodinu i Njegovoj božanskoj Majci; jer kao što je Ona kod Boga moćnija od svih svetaca, tako je Ona Zagovornica ljubeznija i brižnija za naše dobro, nego li svi drugi. *"Pa tko se ikada"*, s veseljem kliče sv. German: *"o Majko milosrđa, iza Sina Tvojega toliko brine za ljudski rod, koliko Ti!"*

Tko nas tako štiti u nevoljama, koje nas snađu, kako nas štitiš Ti? Tko zakriljuje grješnike, kao Ti, boreći se za njihovo dobro? *Tko nas tako brani u nevoljama našim? Tko se bori za grješnike? Zbog toga je zaštita tvoja veća nego što je mi možemo shvatiti."* Pa stoga kaže Idota: Dok svi drugi sveci svojom zaštitom mogu više pomoći štovateljima svojim, nego li drugima, to božanska Majka, zato što je Kraljica sviju, tako je i Zagovornica sviju i za sve se brine.

Ostali sveci po nekom pravu zaštite više mogu pomoći onima, koji su im napose izručeni negoli drugima; no Preblažena Djevica, kao što je svima Kraljica, tako je i svima Zaštitnica i Odvjetnica i za sve se brine. Ona se brine za sve i za grješnike; dapače, Marija se napose time ponosi, što se zove Zagovornica grješnika, kako je baš Ona sama izjavila časnoj sestri Mariji Villani rekavši joj: *"Ja se iza naziva Majke Božje osobito ponosim, što me zovu Odvjetnicom grješnika."* Bl. Amadeo kaže, da naša Kraljica neprestano stoji pred Božjim Veličanstvom i vijekom nas zagovara svojim premogućim molitvama.

Zato jer je u Nebu, Ona dobro poznaje naše potrebe i nevolje, te ne može a da nas ne bi sažalijevala; pa stoga ganuta ljubavlju majčinom smiluje nam se, blaga i dobrostiva uvijek nastoji, da nam pomogne i da nas spasi. *Ona vidi naše pogibelji i kao milosrdna Gospođa miluje nas majčinom ljubavi."* Zato Rikard hrabri svakoga, pa bio on i najnev-

jerniji, da se s pouzdanjem utekne ovoj slatkoj Odvjetnici i neka bude siguran, da će je naći uvijek spremnu, da mu pomogne: *"Naći će je uvijek spremnu na pomoć."*

A Gottfrid kaže, da je Marija uvijek spremna da se moli Bogu za sve: *"Ona je najpripravnija, da se moli Bogu za čitav svijet."* Pa krepko i s kolikom ljubavlju radi ova dobra Zagovornica za naše spasenje! Sv. Bernard govori: *"Kaže se, da je Marija postala našom Zagovornicom, jer Ona kod Boga živo nastoji oko spasenja našega."* Sv. Augustin, kad promatra, s kolikom se ljubavi i s kolikim nastojanjem Marija bez prekida moli za nas Božjemu Veličanstvu, da nam Gospodin oprosti grijehe, pomogne svojom milošću, oslobodi nas od pogibli, i izbavi od nevolje, govori Bl. Djevici:

"Priznajemo, da se samo Ti jedina za nas brineš u Nebu". A želi reći: Gospo, istina je, da svi sveci ljube naše spasenje i za nas se Bogu mole; ali ljubav i milina, koju nam Ti pokazuješ u Nebu, kad nam svojim prošnjama od Boga zadobivaš toliko milosti, sili nas da priznamo, kako mi u Nebu imamo samo jednu Zagovornicu, a to si Ti, i da si samo Ti jedina, koja nas uistinu ljubiš i brineš se za naše dobro.

Tko bi ikada mogao shvatiti brigu, kojom se Marija uvijek kod Boga brine za naše dobro? Sv. German kaže: *"Ne zasićuje se braniti nas."* Krasna je to riječ. Tolika je samilost, koju Marija ima prema našim nevoljama, i toliko nas ljubi, da se uvijek moli i opet moli Bogu za nas i nikad se ne zasiti moliti za nas i svojim molitvama braniti nas od zala i stjecati nam milosti. "Toliko nas brani, da joj nije nikad dosta."Jao nama grješnicima, kad ne bi imali ove velike Zagovornice, koja je tako moguća, tako milosrdna, a ujedno mudra i razborita, da Bož. Sudac, Sin Njezin (kako kaže Rikard od sv. Lovrinca) ne može osuditi krivce, koje Ona brani.

"Marija je tako razborita i vješta Zagovornica, da Sin ne može kazniti one, za koje Ona moli". Zato ju i pozdravlja sv. Ivan Geomet: "Zdravo, pravo, koje razrješuješ parnice." Sve se parnice dobivaju, koje brani ova najmudrija Odvjetnica. Zato sv. Bernard zove Mariju mudrom Abigailom. Abigailija (kako se čita u I. knjizi kraljeva gl. 25.) je ona žena, koja je znala svojim prošnjama tako vješto umiriti kralja Davida, kad se bješe razgnjevio na njezina muža Nabala, da ju

je sam David blagoslivljao, u zahvalu što je svojim ljupkim ponašanjem spriječila ga, da se nije svojim rukama osvetio Nabalu, koji ga je duboko uvrijedio: *"Blagoslovljena ti, koja si me spriječila danas, da se ne osvetim rukom svojom."* Baš to isto čini Marija bez prestanka na Nebu u korist bezbrojnim grješnicima. Ona umije tako dobro svojim nježnim i mudrim prošnjama ublažiti Pravdu Božju, da je Bog sam radi toga blagoslivlja i rekli bi Njoj zahvaljuje, što Ga na taj način zadržava, da ne ostavi grješnike i da ih ne kazni, kako zaslužuju. U tu svrhu, kaže sv. Bernard, Otac vječni, budući da hoće da nam ukaže sve moguće milosrđe, osim glavnoga našega Zagovornika Isusa Krista, koji nas zagovara kod Oca, dade nam Mariju, da nam bude Zagovornica kod Isusa Krista.

Bez sumnje, govori sv. Bernard, da je Isus Krist jedini Posrednik pravde između ljudi i Boga, koji nam svojim zaslugama može i želi postići oproštenje i milost Božju, kako je obećao; ali jer ljudi u Isusu Kristu spoznaju i boje se veličanstva Božjega, koje prebiva u Njemu kao Bogu, zato je bilo nužno, da nam odredi drugu Zagovornicu, kojoj bi se mogli uteći s manje straha, i s većim pouzdanjem, a to je Bl. Dj. Marija, od koje ne možemo naći Zagovornicu koja bi bila moćnija kod Veličanstva Božjega, milosrdnija prema nama.

Evo njegovih krasnih riječi: *"Vjeran je i moćan posrednik između Boga i ljudi Isus, ali ljudi u Njemu poštuju Božje Veličanstvo. Treba nam posrednik kod samog Posrednika, pa nema nam drugoga prikladnijeg negoli je Marija".* Ali veliku bi krivicu učinio milosrđu Marijinu, nastavlja svetac Božji, koji bi se bojao ići do nogu ove preslatke Zagovornice, u kojoj nema ništa oštra, ništa strašna, već je sva umiljata, blaga i dobrostiva: *"Što se plaši ljudska slabost pristupiti Mariji? U Njoj nema ništa stroga, ništa strahotna. Ona je sva blaga."*

Čitaj, dodaje sv. Bernard i istražuj koliko želiš; svu povijest, napisanu u svetim evanđeljima, pa ako nađeš ijedan čin strogosti u Mariji, onda se boj pristupiti k Njoj. Ali nećeš toga nikada naći, pa zato uteci se radosno, jer će te Ona svojim zagovorom spasiti: *Listaj što pomnije povijest evanđeosku, pa ako možda što stroga zamijetiš u Mariji, tad se boj pristupiti k Njoj.* Veoma je krasan usklik, što ga Vilim Pariški stavlja u usta grješnika koji se utječe Mariji.

Kaže on: O Majko Boga mojega! Ja u svom stanju, u koje vidim, da sam dospio grijesima svojim, k Tebi se utječem pun pouzdanja pa ako me Ti tjeraš od sebe, podsjetit ću te, da si mi na neki način dužna pomoći, jer sva te crkva vjernika glasno zove Majkom milosrđa. Ti si, o Marijo, tako mila Bogu, da te On uvijek usliša; Tvoje veliko milosrđe nije nikada nikomu ponestalo, Tvoja preslatka ljupkost nije nikad prezrela nijednoga grješnika, pa bio on ne znam kako opak, koji se Tebi preporučio. Ili što? *Zar Te možda lažno i uzalud cijela Crkva zove svojom Zagovornicom i utočištem nevoljnika?*

Ne dao Bog, te bi Te grijesi moji mogli zadržati, da ne vršiš tako veliku i spasonosnu službu milosrđa, po kojoj si i Odvjetnica i Posrednica mira između ljudi i Boga, i poslije Sina svojega jedino ufanje i najsigurnije utočište nevoljnika. Ta, sva milost i slava, koju imaš i samo dostojanstvo, da si Majka Božja, ako je slobodno reći, duguješ grješnicima, jer radi njih Te je Sin Božji učinio svojom Majkom. Daleko budi od Majke Božje, koja je svemu svijetu rodila izvor milosrđa, da ikada ikojemu bijedniku, koji se Njoj utječe, uskrati pomoć svojeg milosrđa:

"Služba je Tvoja, o Marijo, da posreduješ između Boga i ljudi. Neka Te gane, o slavna Majko Božja, preblago milosrđe Tvoje, koje je neizmjerno veće, negoli su sve opačine i grijesi moji." Utješite se, o malodušni, reći ću sa sv. Tomom Vilanovskim, odahnite i ohrabrite se, o nevoljni grješnici, ta ova velika Djevica, koja je Majka Vašega Suca i Boga, Ona je i Odvjetnica ljudskoga roda, Odvjetnica najsposobnija, jer može sve kod Boga, štogod želi; najmudrija, jer zna sve načine, kako da ublaži Gospodina; širokogrudna, jer sve prihvaća i rado brani svakoga: *"Utješite se, malodušnici, odahnite nevoljnici, Djevica Bogorodica ljudskog je roda sposobna Zagovornica,. najmudrija i širokogrudna."*

Primjer. Kako je Bl. Dj. Marija milostiva Zagovornica nevoljnim grješnicima, divno Ona to pokaza kod Beatrice, redovnice u samostanu Fontevrault, kako nam to pripovijedaju Cesarije i o. Rho. Ovu nesretnu redovnicu svlada strast prema nekome mladiću i ona odluči da će s njime pobjeći. I doista, jednoga dana nesretnica dođe pred sliku Bl. Dj. Marije, postavi ondje ključeve samostanske, jer je bila vratarica i

samotno ode.

Došavši u drugi kraj, postane javnom grješnicom i živjela je petnaest godina u tom nevoljnom stanju. Dogodi se pak jednom, te u onom gradu sretne upravitelja samostanskoga, pa misleći, da je više ne pozna, upita ga, da li pozna sestru Beatricu. "O i kako je dobro poznajem, odgovori ovaj, to je sveta sestra redovnica i sada je učiteljica novakinja." Na te se riječi ona smete i začudi, jer nije mogla razumjeti, kako bi to moglo biti. Da vidi, što je u stvari, preobuče se i uputi u onaj samostan.

Došavši onamo, dade pozvati s. Beatricu; i gle, ukaže joj se Presveta Djevica u obliku one iste slike, kojoj je ona izručila ključeve i odijelo, kad je ostavila samostan. Tad joj Majka Božja ovako progovori: "Beatrice, znaj, da spriječim tvoju sramotu, primila sam tvoj lik i kroz ovih petnaest godina, što si daleko živjela od samostana i od Boga, vršila sam mjesto tebe službu tvoju. Kćeri, vrati se, čini pokoru, jer te još Sin moj božanski čeka, i nastoj čestito živući sačuvati dobro ime, koje sam ti ovdje Ja pribavila." Tako reče i iščezne. Tada se Beatrice povrati u samostan, primi opet redovničko odijelo i sva zahvalna na tolikom milosrđu Marijinu živjela je kao svetica, a na samrti očitova sve to na slavu ove Velike Kraljice.

Molitva. O uzvišena Majko Gospodina mojega, ja već uviđam, kako bi moj nehaj prema Bogu i Tebi, u kojem sam toliko godina, odista zaslužio, da me ostaviš, te se više ne brineš za me, jer nezahvalnik nije više dostojan dobročinstva. Ali, Gospo, ja uzvišeno mislim o Tvojoj dobroti, držim, da je ona kudikamo veća, negoli je moja nezahvalnost.

Proslijedi, o Utočište grješnika i ne krati se priteći u pomoć nevoljnome grješniku, koji se u Te pouzdaje. O Majko milosrđa, daj pruži ruku i podigni palog siromaha koji traži milost Tvoju. O Marijo, ili me Ti obrani ili mi reci, komu bih se mogao uteći, da me bolje obrani negoli Ti. Ali gdje bih ja mogao u Boga naći Odvjetnicu milosrdniju i moćniju negoli si Ti, koja si mu Majka? Pošto si Ti postala Majkom Spasitelja našega, rodila si se, da spašavaš grješnike, pa si i meni dana za spasenje moje.

Ja ne zaslužujem Tvoju ljubav; ali želja, kojom želiš spasiti izgubljene daje mi nadu da me ljubiš. Pa ako me Ti ljubiš, kako da

onda propadnem? O preljubljena Majko moja ako se po Tebi spasim, a tomu se nadam, neću Ti biti više nezahvalan i nadoknadit ću vječnim hvalama i sa svim osjećajima duše svoje prijašnju nezahvalnost svoju i ljubav, kojom si me ljubila. U Nebu, gdje Ti kraljuješ i gdje ćeš kraljevati u vijeke, ja sretnik uvijek ću slaviti milosrđe Tvoje i do vijeka ću cjelivati one mile ruke, koje su me toliko puta oslobodile od Pakla, koliko sam ga puta zaslužio svojim grijesima. O Marijo, o Izbaviteljice moja, o ufanje moje, o Kraljice, o Zagovornice, o Majko moja, ja Te ljubim i od srca ljubim i želim Te uvijek ljubiti. Amen, amen. Tako se nadam, tako budi!

3.3. Bl. Dj. Marija pomiruje grješnike s Bogom

Milost je Božja blago veoma veliko i veoma poželjno svakoj duši. Duh Sveti ga zove blagom beskonačnim, jer smo milošću Božjom podignuti na čast prijatelja Božjih: *"Neizmjerno je blago, i koji ga upotrijebiše, postadoše dionici prijateljstva Božjega."* Stoga se Isus, naš Otkupitelj i Bog, nije ustručavao nazvati svojim prijateljima one, koji su u milosti Božjoj: *Vi ste prijatelji moji.* Oh nesretan grijeh, koji razvezuje ovo krasno prijateljstvo!

Grijesi vaši rastaviše vas s Bogom vašim. Grijeh čini dušu Bogu mrskom. *Bogu je mrzak opaki i opakost njegova;* on čini, da duša od prijateljice postane neprijateljica svojega Gospodina. Što dakle mora činiti grješnik, koji je na svoju nesreću postao neprijateljem Božjim? On treba naći posrednika, koji će mu zadobiti oproštenje, i koji će učiniti, da opet zadobije već izgubljeno prijateljstvo Božje. Utješi se, kaže sv. Bernard, nevoljniče, koji si izgubio Boga; on sam, Tvoj Gospodin, dao Ti je posrednika, a taj je njegov Sin Isus, koji Ti može postići sve, što želiš: *Isusa ti dade za posrednika; a što neće moći takav Sin od Oca zadobiti.*

Ali Bože! Tu vapije svetac Božji, a zašto ljudi smatraju strogim ovoga Spasitelja, koji je tako blag te je dao život svoj da nas spasi? Zašto drže strašnim onoga, koji je tako ljubezan? Grješnici klonuli, kaže on, što se bojite? Ako se bojite, što ste uvrijedili Boga, ta znajte, da je grijehe vaše Isus pribio na križ sa svojim probodenim rukama; pa

je svojom smrću za njih već udovoljio pravdi Božjoj, već ih je uzeo s duša vaših.

Evo njegovih krasnih riječi: *Zamišljaju strogim onoga, koji je blag; strašnim onoga, koji je ljubazan. Što se plašite, malovjerni? Ta grijehe je vaše pribio na križ rukama svojim.* Ali ako bi se ti ikada, pridodaje Svetac, bojao uteći Isusu Kristu, jer te straši Njegovo Božansko Veličanstvo, budući da nije prestao biti Bog postavši čovjekom, želiš li kojeg drugog zagovornika kod ovoga posrednika: uteci se Bl. Dj. Mariji; jer Ona će posredovati za tebe kod Sina svojega, On će je sigurno uslišati i Sin će posredovati kod Oca, koji ne može ništa uskratiti svome Sinu.

Evo njegovih riječi: *Ali možda se i u Njemu bojiš Veličanstva Božjega, što je, premda je postao čovjek, ipak ostao Bog. Želiš li imati Odvjetnika kod Njega? Uteci se Mariji. Uslišat će Otac Sina.* Po tome zaključuje sv. Bernard: *Sinci, to je ljestvica grješnika, to je moje najveće pouzdanje, to je sav razlog moje nade.* Ona je Majka Božja djeco moja, ljestvica grješnika, kojom oni ponovno uzlaze do visina Božje milosti, Ona je moje najveće nadanje, Ona je sve ufanje moje. Eto, kako Duh Sveti u Pjesmi nad pjesmama daje govoriti Bl. Dj. Mariji: *"Ja sam zid i prsa su moja kao kule; tada postah pred njim kao ona, koja nađe mir."* Ja sam, kaže Marija, obrana svima, koji se k meni utječu, i moje milosrđe njima je u prilog kao kula utočišta; pa stoga me postavio Gospodin moj kao posrednicu mira, između grješnika i Boga.

Kardinal Ugon, tumačeći ove riječi, kaže, da je baš Marija velika pomirnica, koja od Boga stječe i nalazi mir neprijateljima, spasenje propalima, oproštenje grješnicima, milosrđe zdvajajućima. I s toga je njezin Zaručnik nazva: *Lijepom kao zavjesi Salamonovi.* Na zavjesama Davidovim radilo se samo o ratu, ali na Salamonovim samo o miru. Tim nam daje Duh Sveti razumjeti, da ova Majka milosrđa ne radi o ratu i osveti protiv grješnika, već samo o miru i oproštenju njihovih grijeha. Stoga bijaše pralik Marijin i golubica Noina, koja izišavši iz kovčega donijela je u kljunu grančicu maslinovu za znak mira, što ga Bog daje ljudima.

Zato joj kaže sv. Bonaventura: *Ti si Ona najvjernija golubica Noina, koja si postala najvrednija Posrednica između Boga i svijeta, duhovn-*

im potopom potopljena. Ti si prevjerna golubica, koja si posredovanjem kod Boga zadobila izgubljenom svijetu mir i spasenje. Marija je dakle bila nebeska golubica, koja je izgubljenom svijetu donijela grančicu maslinovu u znak milosrđa, jer nam je Ona dala Isusa Krista, koji je izvor milosrđa, koja nam je time po zaslugama Njegovim zadobila sve milosti koje nam Bog daruje: *Jer Ona nam je donijela Krista, izvor milosrđa.*

Pa kao što se po Mariji, kako kaže sv. Epifanije, svijetu poklonio mir nebeski, tako se po Mariji bez prekida grješnici pomiruju s Bogom. Stoga joj daje govoriti bl. Albert Veliki: *Ja sam golubica Noina, koja sam Crkvi donijela grančicu maslinovu: mira općenitoga.* Nadalje bijaše pralik Marijin i duga, koju je vidio sv. Ivan apostol, gdje okružuje prijestolje Božje: " *I oko prijestolja bješe duga po viđenju kao smaragd.*" Tumači kardinal Vitale: *Duga oko prijestolja, to je Marija, koja ublažuje sud i osudu Božju protiv grješnika.*

Marija je ona, koja uvijek stoji uz sudište Božje, da ublaži osude i kazne, koje zaslužiše grješnici. I o toj je dugi baš govorio Gospodin, kaže Bernardin Sienski, kad je rekao Noi, da će postaviti u oblacima znak mira, kad ga pogleda, da se sjeti vječnoga mira, što ga uspostavlja s ljudima. Dugu ću svoju postaviti u oblake i bit će znak zavjeta između mene i zemlje. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i sjetit ću se vječnoga zavjeta. "Marija je ova duga vječnoga mira, kaže sv. Bernardin: *Ona je duga vječnoga zavjeta.*

Jer kako se Bog na pogled duge spominje mira, što ga je obećao zemlji, tako na molbe Marijine otpušta grješnicima uvrede i utvrđuje s njima i savez. Stoga se Blažena Djevica Marija uspoređuje i s mjesecom: *Lijepa kao mjesec.* Jer kao što je mjesec posrijedi između neba i zemlje, tako se Ona bez prekida stavlja između Boga i grješnika, da ublaži Gospodina prema grješnicima i rasvijetli ih, da se povrate Bogu. *Kao što je mjesec u sredini između tjelesa nebeskih i zemaljskih,* kaže sv. Bonaventura, *i što od onih prima, ovima dijeli, tako je i kraljevska Djevica u sredini između nas i Boga i Ona nam milost daje,* koju od Boga dobiva.

Glavna služba Marijina na zemlji, bila je podići duše, koje su izgubile milost Božju i pomiriti ih s Bogom. *Pasi jariće svoje,* tako joj reče

Gospodin, kad ju je stvorio. Već je poznato, da su jarići slika grješnika, a ovce slika odabranika, i kao što će odabranici u dolini suza biti postavljeni na desnu stranu, tako će ovi biti postavljeni na lijevu stranu. Ovi su jarići, kaže Vilim pariški, Tebi izručeni, velika Majko, da ih obratiš u ovce, i oni, koji su zbog svoje krivnje zaslužili da budu protjerani na lijevu stranu, Tvojim posredovanjem da budu postavljeni na desnu stranu.

Gospodin objavi sv. Katarini Sijenskoj, da je ovu ljubeznu kćerku svoju stvorio kao preslatku hranu, da uhvati ljude, napose grješnike i da ih privuče k Bogu. Ali tu se ima spomenuti krasna misao Vilima Angelica o rečenom mjestu Pjesme nad pjesmama. On kaže, da Bog preporučuje Mariji jariće njezine jer Bl. Djevica, nastavlja pisac, ne spašava sve grješnike, već samo one, koji Njoj služe i Nju poštuju. Naprotiv oni, koji živu u grijesima, i ne štuju Bl. Djevicu kojim posebnim pobožnim činom, niti se Njoj ne preporučuju da bi izašli iz grijeha, to nisu jarići Marijini, nego će na dan suda biti postavljeni s osuđenicima na lijevu stranu.

"*Zove ih Njezinima,* riječi su njegove, *jer se ne zovu svi jarići Marijini, već oni, koji Mariju štuju i slave, premda su okaljani grijesima. Oni pak, koji su zapleteni u grijehe, a ne štuju Bl. Djevicu kojom posebnom pobožnošću, niti Njoj s poštivanjem ne iznose prošnje, da se jednom opamete, to su zaista jarci, ali ne Marijini, već oni koji se imaju staviti na lijevu stranu Božanskog Suca.*

Kad je jednom neki plemić zbog teških svojih grijeha zdvajao o svojem spasenju, ohrabri ga neki redovnik, da se utekne Presvetoj Djevici i u tu svrhu neka pohodi neku Njezinu pobožnu sliku, koja se štuje u crkvi. Plemić se uputi u crkvu i kad ugleda Marijinu sliku, zašuti i osjeti, kako ga Ona poziva, neka se baci k njezinim nogama i neka se pouzda. On pohrli, pade k nogama i poče ih cjelivati, a Marija mu pruži ruku i na ruci Marijinoj vidje napisane ove riječi:

Ja ću te izbaviti od onih, koji te biju, kao da mu je kazala: Sinko, ne zdvajaj, jer ću te osloboditi od tvojih grijeha i straha, koji te uništava. Pripovijeda se dalje, da je otaj grješnik, kad je čitao ove slatke riječi, osjetio toliku bol radi svojih grijeha, toliku ljubav prema Bogu i svojoj slatkoj Majci, da je ondje umro, do nogu Marijinih. O koliko oko-

rjelih grješnika privlači svakodnevno k Bogu ovaj magnet srdaca, kako se Ona sama nazvala, rekavši sv. Brigiti: *Kao što magnet privlači željezo, tako Ja privlačim tvrda srca.*

I ovo se čudo ne događa tek katkad, već danomice a ja, kaže sv. Alfonso, mogao bih navesti mnogo slučajeva iz naših misija, gdje su neki grješnici ostali pored svih propovijedi tvrđi od željeza, ali čim su čuli propovijedati o milosrđu Marijinom, pokajali su se i vratili k Bogu. O koliko ima grješnika, koji ljući od same zvjeradi, bježe od Boga; ali na glas ove velike Djevice Marije, dođu i daju se od Nje milo vezati i s Bogom sjediniti.

U tu je svrhu, kaže sv. Ivan Zlatousti, Bl. Dj. Marija postala Majkom Božjom da bijednicima, koji se radi svojeg opakog života ne bi mogli spasti po božanskoj pravdi, svojim slatkim milosrđem i svojim moćnim posredovanjem postigne spasenje: *Zato si od vijeka predodređena za Majku Božju, da one koje ne može spasti Sinovljeva pravda, Ti spasiš svojim milosrđem.* Da, potvrđuje to sv. Anselmo, govoreći: *Znam, da je Ona više radi grješnika negoli radi pravednika postala Majkom Božjom; jer Njezin dobri Sin kaže, da nije došao zvati pravednike već grješnike.*

I zato pjeva sv. Crkva: *Grješnike ne mrziš, bez kojih ne bi bila nikada dostojna tako velikoga Sina.* S toga joj kaže Vilim pariški: O Marijo, Ti si dužna pomagati grješnicima, jer sve darove milosti i veličine a to je sve sadržano u dostojanstvu, koje si dobila kao Majka Božja sve to, ako je slobodno reći, duguješ grješnicima, jer si radi njih postala dostojna da imaš Boga za Sina: *Sve, što imaš ako se tako smije reći duguješ grješnicima; jer ti je sve dano radi grješnika.* Ali, tako zaključuje sv. Anzelmo: *Ako je Ona radi grješnika postala Majka Božja, kako da onda zdvajam o oproštenju, pa i ako su veliki moji grijesi?*

Sv. nas Crkva uči u molitvi sv. Mise, koja se slavi u predvečerje Velike Gospe, da je božanska Majka uzeta od ove zemlje, da nas zagovara kod Boga s čvrstim pouzdanjem da će biti uslišana. *Nju je zato od ovoga vijeka prenio, da kod Tebe za grijehe naše s pouzdanjem posreduje.* Zato sv. Justin zove Mariju *izabranom Sutkinjom.* Izabrani je sudac onaj, kojemu obje stranke, što se spore, izručaju sva svoja prava,

neka on odluči kako sudi da je najbolje.

Svetac Božji želi reći, kao što je Isus Posrednik kod Oca vječnoga, tako je Marija Posrednica kod Isusa, kojoj Sin predaje sva svoja prava, da Ona odluči o tužbama, koje On kao Sudac ima protiv nas. Sv. Andrija iz Krete zove Mariju *čvrstim jamstvom*, sigurnošću našega pomirenja s Bogom. Svetac želi reći kako Bog traži, da se pomiri s grješnicima i da ih pomiluje; pa da oni ne sumnjaju, da im je oprošteno, dao nam je kao zalog Bl. Dj. Mariju stoga ju On pozdravlja. *Zdravo pomirenje Božje s ljudima.*

Radi čega prihvaća sv. Bonaventura i potiče svakoga grješnika govoreći mu: *Ako radi bezakonja svojih vidiš Gospodina u srdžbi, uteci se nadi grješnika. Njoj je povjerena služba, da zadovoljava za nevoljnike.* Ako se zbog grijeha svojih bojiš, da će te Bog kazniti, što ti je činiti? Idi, uteci se Mariji, nadi grješnika; ako li se pak bojiš, da te Ona ne bi htjela primiti u obranu, znaj, kako Ona ne može ne braniti nas, jer je sam Bog Njoj izručio službu, da pritekne u pomoć nevoljnima.

Ili zar se možda, kaže opat od Perseigne, Adam *mora bojati da će propasti onaj, kojemu se Marija nudi za majku i odvjetnicu?* A ti, Marijo, koja si Majka milosrđa, zar ćeš se ustručavati da moliš Sina svojega, koji je Sudac, za drugoga sina, koji je grješnik? Zar ćeš se možda sustezati da moliš za korist duše otkupljene kod Otkupitelja, koji je zato umro na križu da spasi grješnike. *Ti, Majko milosrđa, zar nećeš moliti Sina za sina, Otkupitelja za otkupljenog?*

O ne to nećeš učiniti; Ti ćeš moliti za sve one, koji se k Tebi utječu, jer dobro znaš, da je onaj Gospodin, koji je Sina Tvojega postavio za Posrednika mira između Boga i čovjeka, Tebe zajedno učinio posrednicom između suca i krivca. Dakle, prihvaća sv. Bernard: *Daj hvalu Onome koji ti je dao takvu Posrednicu.* O grješniče, ma kako ti bio okaljan grijesima, ma kako ostario u grijehu, nemoj zdvajati; zahvali Gospodinu Bogu svojemu, koji ti je, da ti ukaže milosrđe, dao ne samo Sina za Odvjetnika, nego da te više ohrabri, dao ti je takovu Posrednicu, koja svojim molitvama postiže sve što želi. Idi, uteci se Mariji i spasit ćeš se.

Primjer. Bl. Alan i Bonifacije pripovijedaju, da je u talijanskom gradu Firenci živjela neka djevojka, imenom Benedikta, što će reći

blagoslovljena; no točnije bi bilo, da se je zvala prokleta, jer je provodila opak i sablažnjiv život. Na njezinu sreću dođe sv. Dominik propovijedati u onom gradu. Iz puke radoznalosti ode i ona jednoga dana da ga sluša. Gospodin joj za vrijeme propovijedi skruši srce tako, da je gorko plačući došla svecu Božjemu da se kod njega ispovijedi.

Sveti Dominik je ispovijedi i odriješi od grijeha i naloži joj za pokoru, da izmoli svetu Krunicu. Ali nesretnica se zbog zle navike povrati opakomu životu. Doznavši za to, Svetac je posjeti i potakne, da se opet ispovijedi. Gospodin Bog, da je utvrdi u dobrom životu, dade joj vidjeti Pakao i u Paklu joj pokaza neke duše onih, koji bijahu radi nje već osuđeni. A zatim otvori neku knjigu, neka Benedikta u njoj čita strahoviti slijed svojih grijeha.

Pokornica se zgrozi na taj pogled i puna pouzdanja utekne se Mariji, da bi joj pomogla; i spozna, da joj je ova božanska Majka već isprosila od Boga vrijeme za pokoru, da oplače tolike opačine svoje. Viđenje se svrši i pokornica stade provoditi dobar život; no imajući uvijek pred očima onaj strahoviti proces, uze jednom ovako se moliti svojoj Tješiteljici: Majko Božja, istina je, da bi ja zbog svojih velikih grijeha sada morala biti na dnu Pakla: ali jer si me Ti odanle izbavila, isprosivši mi vrijeme za pokoru, Gospo preblaga, molim te za ovu drugu milost, ja neću nikada prestati oplakivati grijehe svoje, ali daj učini, da se oni izbrišu iz one knjige.

Na tu prošnju ukaza joj se Bl. Djevica Marija i reče joj, da postigne ono, što traži, potrebno je, da uvijek ima na pameti grijehe svoje i milosrđe, koje joj je Bog ukazao; što više, da se uvijek spominje muke, koju je Sin Božji njoj za ljubav pretrpio; k tomu da promatra, koliko ih je za manje grijeha, nego li su njezini, osuđeno; objavi joj, kako je neki dječak, onaj dan zbog samo jednoga teškog grijeha morao ići u Pakao. I budući da je Benedikta vjerno slušala Bl. Djevicu, jednog dana ukaže joj se Isus Krist i pokazavši joj onu knjigu reče: Evo, tvoji su grijesi izbrisani, knjiga je bijela; piši sada u nju djela ljubavi i kreposti. Benedikta je tako učinila, provodila je svet život i svršila je svetom smrću.

Molitva. O preslatka Gospo moja, ako li je tvoja služba, kako ti kaže Vilim Pariški, da posreduješ između Boga i ljudi, reći ću ti s Tomom

Vilanovskim: *Zagovornice naša, izvrši dužnost svoju,* ispuni je i za me! Nemoj mi reći, da je vrlo teško, da parnicu svoju dobijem, jer ja znam (tako mi svi kažu), da ni jedna parnica, bila ona ma kako teška i mučna koju si Ti branila, nije nikad propala, pa zar moja da propadne?

Ne, toga se ne bojim. Samo bih se trebao bojati, kad me Ti ne bi primila u obranu, ako bih jedino gledao na mnoštvo svojih grijeha; ali kad gledam na neizmjerno milosrđe Tvoje i na preveliku želju, koja živi u preslatkom tvojem Srcu, da pomogneš i najnevoljnijim grješnicima, ja se ni toga ne bojim. Pa tko se ikada izgubio, koji se k Tebi utekao? Stoga te zovem u pomoć, o velika moja Zagovornice, o utočište moje, nado moja i Majko moja, Marijo, u ruke Tvoje predajem vječno spasenje moje.

Tebi preporučujem dušu svoju; ona se bila izgubila no Ti je imaš spasiti. Uvijek zahvaljujem Gospodinu, koji mi daje ovo veliko pouzdanje u Tebe. Osjećam, kako me ovo pouzdanje čini sigurnim za moje vječno spasenje, premda toga nisam vrijedan. Samo mi jedan strah ostaje, koji me muči, o preljubljena Kraljice moja, a taj je, da ja ne bih kadgod po nemarnosti svojoj ovo pouzdanje u te izgubio.

Zato te molim o Preblažena Djevice Marijo, za onu ljubav, kojom ljubiš Sina svojega, daj uzdrži i umnoži sve više u meni ovo preslatko pouzdanje u tvoj zagovor. Po ovom zagovoru ufam se, da ću sigurno zadobiti prijateljstvo Božje, koje sam prije ludo prezreo i izgubio; a kad ga zadobijem, nadam se, da ću ga posredovanjem Tvojim sačuvati; a sačuvavši ga, ufam se konačno, da ću jednom po Tebi doći u Raj, da Ti za sve to hvalu dajem i ondje pjevam i veličam milosrđe Božje i tvoje po sve vijeke vijeka. Amen. Tako se nadam, tako neka bude, tako će biti.

SADRŽAJ